

Карусель
P.I. Tchaikovsky

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΜΠΑΛΕΤΟ

Καρναβάλους
του P.I.Tchaikovsky

με το Universal Ballet

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΥΠΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΧΟΡΟΥ Δ. ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

Πρεμιέρα

06 | 12 | 2002

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επόμενες Παραστάσεις 7, 8, 9 & 10 Δεκεμβρίου

ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, 2002

Καρυοθραύτης

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Μίκης Μιχαηλίδης

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: Φίλιππος Χατζησίμου

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ: Λίνα Μυλωνάκη

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ: Πηνελόπη Σερδάρη

ΕΦΟΡΟΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ: Ελένη Μπουλιασίκη

ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ: Αντώνης Ευστρατίου / Βασίλης Ξαγαράς

ΒΟΗΘΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΩΝ: Πέτρος Γιάντσης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ - ΕΝΤΥΠΟΥ: Λίνα Μυλωνάκη

ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Evelin Voigtmann

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ: Evelin Voigtmann / Λίνα Μυλωνάκη

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ: Visual Options

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΙ: Χρωμανάληυση

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κουρτίδης - Μυληράκης

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ Κ.Ο.Θ.: Νώντας Στυλιανίδης / Visual Options

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ευχαριστεί τη διοίκηση και το προσωπικό του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης για την πολύτιμη βοήθειά τους στην πραγματοποίηση της παραγωγής του Καρυοθραύστη

Το έντυπο διατίθεται σε περιορισμένα αντίτυπα για άτομα με πρόβλημα όρασης

8 Π. Ι. Τσαϊκόφσκι

Η ζωή & το έργο του

16 Ε.Τ.Α Χόφμαν

Η ζωή & το έργο του

19 Μπαλέτο "Καρυοθραύστης"

Λίγα λόγια για το έργο

Η ιστορία του καρυοθραύστη

Παραλληλαγές σε ένα θέμα

Επιλογή σημαντικότερων παραστάσεων

Σημαντικές παραγωγές - Χρονολόγιο

Κατάλογος ταινιών σε βίντεο

Περιεχόμενα

36 Βιογραφικά συντελεστών

Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης

Μίκης Μιχαηλίδης - Αναπ. Δ/ντής Κ.Ο.Θ.

Duc-Ki Kim - Δ/ντής ορχήστρας

Oleg Vinogradov - Γεν. Δ/ντής μπαλέτου

Julia Moon - Καθ. Δ/ντρια μπαλέτου

Universal Ballet

Χορευτές & χορεύτριες του μπαλέτου

Πρότυπη σχολή χορού Δ. Καθαμαριάς

51 Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης

Καλλιτεχνική Επιτροπή

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών

Οι μουσικοί της Κ.Ο.Θ.

Η διοίκηση της Κ.Ο.Θ.

54 Βιβλιογραφία

Πιοτρ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι (1840-1893)
Συνθέτης

Η ζωή του

Ο Πιότρ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι γεννήθηκε το 1840 στο Kamsko-Votkinsk, μια πόλη ορυχείων στην κοινότητα Vyatka. Εκεί, ο πατέρας του κατείχε εξέχουσα θέση ως αρχιεπιθεωρητής των ορυχείων και ως διευθυντής εργοστασίου, ώστε οι συνθήκες διαβίωσης της οικογένειας να είναι αρκετά αξιοπρεπείς. Η μητέρα του συνθέτη, γαλλικής καταγωγής, χάρισε στην οικογένεια έξι παιδιά, πέντε αγόρια-από τα οποία ο Πιότρ ήταν το δεύτερο-και ένα κορίτσι.

Το 1848, η οικογένεια μετακόμισε στην Αγία Πετρούπολη. Ήταν ένας σημαντικός αποχωρισμός για το οκτάχρονο αγόρι, που δεν αποχωρίστηκε μόνο την ανέμελη ζωή του χωριού, αλλιά και την αγαπημένη του γκουβερνάντα. Οι συνθήκες του ιδρύματος, όπου τον έστειλε ο πατέρας του ως οικότροφο, οδήγησαν το ευαίσθητο παιδί σε νευρικό κλονισμό. Το 1850 ο Τσαϊκόφσκι στάλθηκε στη Στρατιωτική Ακαδημία Νομικής, όπου και πάλι αντιμετώπισε δυσκολίες προσαρμογής. Επρόκειτο για μια ακαδημία όπου οι μαθητές εκπαιδεύονταν για να ακολουθήσουν καριέρα δημοσίου υπαλλήλου. Στα εννιά χρόνια που έμεινε εκεί ο Τσαϊκόφσκι συνάντησε αρκετούς ομοφυλόφιλους, οι οποίοι ενδεχομένως να επηρέασαν τη δική του ομοφυλοφιλική κλίση.

Ο Τσαϊκόφσκι παρακολούθησε μαθήματα πιάνου και φωνητικής. Όταν η μητέρα του πέθανε από χολέρα (1864), η μουσική έγινε η μοναδική του παρηγοριά. Ο δεκατετράχρονος τότε Τσαϊκόφσκι άρχισε να ασχολείται σοβαρά με τη σύνθεση. Ολοκληρώνοντας τις νομικές του σπουδές, κλήθηκε να αναλάβει μια θέση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Το 1863 συνέχισε τις σπουδές του στη μουσική, αυτή τη φορά στο Ωδείο της Αγίας Πετρούπολης, όπου είχε ως δάσκαλο σύνθεσης το νεαρό και γεμάτο ενέργεια διευθυντή Άντον Ρουμπινστάιν (1829-94).

Ο Ρουμπιστάιν πολύ σύντομα αναδείχθηκε στο άκρως αντίθετο του Μπαλακίρεφ: Άνθρωπος με κοσμοπολίτικα ενδιαφέροντα (ενώ ο Μπαλακίρεφ ήταν γνήσιος Ρώσος), ο Ρουμπιστάιν προτιμούσε τις κλασικές παραδοσιακές φόρμες και όχι τα περιγραφικά συμφωνικά ποιήματα, τα οποία ταίριαζαν στην ιδιοσυγκρασία του Μπαλακίρεφ. Ο νεαρός Τσαϊκόφσκι επηρεάστηκε φυσικά από τις απόψεις του δασκάλου του και ξεκίνησε μια Συμφωνία με υπότιτλο Χειμερινά Όνειρα.

Όμως, το χειμώνα του 1867 γνωρίστηκε με τον Μπαλακίρεφ, ο οποίος ήταν ήδη η κεφαλή μιας ομάδας Ρώσων συνθετών, που ονομάστηκαν «οι Πέντε» (οι υπόλοιποι ήταν οι Μουσόργκσκι, Ρίμσκι-Κόρσακοφ, Μοπροντίν και Σεζάρ Κούι). Ο Μπαλακίρεφ, αναγνωρίζοντας το ταλέντο του Τσαϊκόφσκι, θέλησε οπωσδήποτε να τον κερδίσει ως έκτο μέλος του κύκλου του, αλλά τόσο οι τάσεις απομόνωσης του Τσαϊκόφσκι όσο και η μεγάλη απόσταση-«οι Πέντε» βρίσκονταν στην Αγ. Πετρούπολη, ενώ ο ίδιος είχε αναλάβει τη διδασκαλία θεωρίας στο καινούριο Ωδείο της Μόσχας στάθηκαν ανυπερβλήτα εμπόδια στην πραγματοποίηση του σκοπού αυτού.

Παρ' όλη αυτά, ο Μπαλακίρεφ κατάφερε να εμφυσήσει και στον Τσαϊκόφσκι το πνεύμα της εθνικής μουσικής σχολής. Αυτή η γραμμή εμφανίζεται για πρώτη φορά στην όπερά του Voevoda και αποκαλύπτεται πλήρως σε δύο μεταγενέστερες όπερες, Opricnik (Ο σωματοφύλακας, 1874) και Kuznec Vakula (Ο σιδεράς Βάκουλα, 1876). Από τα έργα αυτά, σήμερα δεν παίζεται κανένα. Αντίθετα, στο ρεπερτόριο των γνωστών του έργων βρίσκονται μόνο δύο από τις δέκα όπερές του, ο Evgenij Onegin (Ευγένιος Ονέγκιν, 1879) και η Rikovaja dama (Ντάμα Πίκα, 1890). Αντιθέτως, ένα άλλο πρώιμο έργο του Τσαϊκόφσκι, το οποίο δημιουργήθηκε υπό την επίδραση του Μπαλακίρεφ, ανήκει στα δημοφιλέστερα έργα του συνθέτη και αποτελεί την πρώτη του ώριμη σύνθεση. Ο λόγος για την φανταστική εισαγωγή Ρωμαίος και Ιουλιέττα (1869).

Το θέμα του έρωτα μέχρι θανάτου, το οποίο για τον Τσαϊκόφσκι προφανώς είχε προσωπική σημασία, ξαναεμφανίζεται σε μεταγενέστερα έργα του με λογοτεχνική βάση: Francesca da Rimini (Δάντης, 1876), Manfred (Μπαίρον, 1885) και Άμλετ (Σαίξπηρ, 1888).

Μετά από τη συμφωνική φαντασία Francesca da Rimini, ο συνθέτης βρισκόταν σε μια φοβερά δημιουργική περίοδο και συνέθεσε τα περισσότερα συμφωνικά του αριστουργήματα: Το 1ο Κοντσέρτο για Πιάνο (1872-5), την 3^η Συμφωνία (1875-6), το μπαλέτο Η λίμνη των κύκνων (1875-6), τις Παραλληλαγές πάνω σ' ένα θέμα ροκοκό για βιοηλοντσέλο και ορχήστρα (1876) καθώς και την 4^η Συμφωνία (1877-8) και το Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα (1878).

Ενώ τα πράγματα πήγαιναν περίφημα στον τομέα της σύνθεσης, τα δεδομένα της προσωπικής του ζωής χειροτέρευαν. Έχοντας φοβερές ενοχές λόγω των ομοφυλοφιλικών του τάσεων, ο Τσαϊκόφσκι πίστευε πως ένας γάμος θα μπορούσε να τον απελευθερώσει από αυτές. Όταν την άνοιξη του 1877 η Antonina Miljukova του εξομολογήθηκε σ' ένα γράμμα τον έρωτα που ένιωθε γι' αυτόν, ο ίδιος τελικά αποφάσισε να την παντρευτεί. Η σχέση αυτή όμως τον οδήγησε σε μεγαλύτερη κατάθλιψη και πολύ σύντομα απομακρύνθηκε από τη γυναίκα του. Μετά τον χωρισμό τους στη Miljukova εκδηλώθηκε έντονα η ήδη υπάρχουσα ψυχική διαταραχή και αναγκάστηκε να μείνει σε ίδρυμα τα είκοσι τελευταία χρόνια της ζωής της.

Οι συναισθηματικές κρίσεις αυτής της περιόδου καταγράφηκαν στα γράμματα του Τσαϊκόφσκι προς τον αδελφό του Μόντεστ και προς τη μεγάλη ευεργέτιδά του, την Ναντέοντα φον Μεκ. Η φον Μεκ τον υποστήριξε τόσο οικονομικά όσο και συναισθηματικά (μέσω αλληλογραφίας) υπό τον όρο ότι δεν θα έπρεπε ποτέ να συναντηθούν. Ακόμη και τα έργα που γράφει εκείνη την περίοδο, η όπερα Ευγένιος Ονέγκιν και η 4^η Συμφωνία φανερώνουν την ψυχική ένταση και την πίεση της περιόδου.

Με την Ναντέοντα φον Μεκ (1831-94) ο Τσαϊκόφσκι ένιωθε την πιο στενή συγγένεια ψυχής, αν εξαιρέσει κανείς τη σχέση με τα αδέρφια του. Πέρα από την καταλυτική φιλία της, όμως, η κυρία φον Μεκ τον υποστήριξε και οικονομικά. Αρχικά του έδινε υπερβολικές αμοιβές για κάποιες συνθέσεις του, αργότερα του χορήγησε δάνειο κατά την περίοδο της κρίσης του γάμου του και τελικά του εξασφάλισε μια «σύνταξη» 6.000 ρουβλίων ετησίως, την οποία του πλήρωνε για δεκατρία χρόνια.

Έτσι, ο Τσαϊκόφσκι μπορούσε να ταξιδεύει στην Ευρώπη, γεγονός που τον ωφέλησε και τον βοήθησε να επανακτήσει την ψυχική του ηρεμία. Επιστρέφοντας στη Μόσχα το 1878, ο συνθέτης εγκατέλειψε την θέση του στο Ωδείο, χάρη στην οικονομική υποστήριξη της κυρίας φον Μεκ.

Τα έργα του χάριζαν ομοίως και μεγαλύτερη φήμη, τόσο στη Ρωσία όσο και στο εξωτερικό, και μέχρι το 1884 ο Τσαϊκόφσκι ζούσε και εργαζόταν με αρκετή σταθερότητα και ηρεμία. Ήταν μια ανάπαυλα ανάρρωσης, κατά την οποία άρχισε να δημιουργεί πλήθος νέων έργων. Παράλληλα, ακολούθησε και καριέρα διευθυντή ορχήστρας, κάτι που τον οδήγησε αρκετές φορές στο εξωτερικό για περιοδεία (Αγγλία, Ιταλία, Αμερική και αλλού).

Μετά τη σύνθεση της 5^{ης} Συμφωνίας και του Άμλετ, ο Τσαϊκόφσκι ξεκίνησε και πάλι ένα μεγάλο μπαλέτο, την Ωραία κοιμωμένη, το 1888. Συνέχισε με διακοπές τη σύνθεση του έργου σε μια περιοδεία του από τη Μασσαλία ως την Κωνσταντινούπολη, ολοκληρώνοντάς το τον Ιούνιο του 1889 στο σπίτι του. Όταν το μπαλέτο πρωτοπαρουσιάστηκε το 1890, δεν έτυχε ιδιαίτερης ανταπόκρισης. Μάλιστα το σχόλιο του Τσάρου πως το κομμάτι «ήταν καλούτσικο», εξόργισε το συνθέτη. Αυτή η μέτρια επιτυχία εξηγείται από το γεγονός ότι το κοινό της εποχής ήταν συνηθισμένο σε παραστάσεις μπαλέτου, όπου η - συνήθως μέτρια - μουσική βοηθούσε απλώς στην ανάδειξη της δεξιοτεχνίας των χορευτών. Μόνο έπειτα από είκοσι χρόνια, με τα μπαλέτα του Ντιαγκίλιεφ, η Ωραία Κοιμωμένη κέρδισε την, από τότε αμείωτη, αγάπη του κοινού.

Το φθινόπωρο του 1890, ο Τσαϊκόφσκι έλαβε μια επιστολή από την κυρία φον Μεκ, η οποία τον πληροφορούσε πως δεν θα μπορούσε να τον συντηρεί άλλο οικονομικά, γι' αυτό και η αλληλογραφία τους θα έπρεπε να σταματήσει. Ο Τσαϊκόφσκι ένιωθε πολύ προσβεβλημένος από την ξαφνική αποστροφή της, αφού έμαθε μάλιστα πως δεν υπήρχαν τα οικονομικά προβλήματα, τα οποία εκείνη επικαλούνταν. Ωστόσο, στον τομέα της σύνθεσης η δημιουργική του φλέβα ήταν πλούσια. Ύστερα από τη μεγάλη επιτυχία μιας άλλης όπεράς του, η επιτροπή του θεάτρου του έδωσε νέα παραγγελία για μια όπερα, την *Iolanta* και ένα μπαλέτο, τον *Καρυοθραύστη*.

Ο Τσαϊκόφσκι δούλεψε εντατικά στα δύο έργα από τον Φεβρουάριο του 1891 μέχρι τον Απρίλιο του 1892.

Τα δύο έργα πρωτοπαρουσιάστηκαν μαζί στο θέατρο Μαρούινσκι στις 18 Δεκεμβρίου 1892. Και, ενώ η όπερα, που παρουσιάζει αρκετές αδυναμίες, κέρδισε την υποστήριξη του κοινού, το μπαλέτο Καρυσθραύστης δεν ενθουσίασε. Το κοινό στοιχείο στα δύο αυτά έργα είναι πως και τα δύο είναι παραμύθια: η *Iolanta* βασίζεται σε παραμύθι του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν και ο Καρυσθραύστης στις φανταστικές ιστορίες του Ε.Τ.Α. Χόφμαν.

Η περίοδος του Καρυσθραύστη υπηρξε για τον συνθέτη περίοδος ταξιδιών, που τον οδήγησαν ως την Αμερική. Επιστρέφοντας από την περιοδεία του στις Η.Π.Α. το 1893, ξεκίνησε τη σύνθεση άλλης μιας συμφωνίας, η οποία βασιζόταν πάλι σ' ένα πρόγραμμα: Η κεντρική ιδέα της δομής της είναι «η ζωή». Σ' ένα τελευταίο του ταξίδι στην Αγγλία, όπου διηύθυνε την 4^η Συμφωνία του, του απονεμήθηκε ο τίτλος του επίτιμου διδάκτορα στο Πανεπιστήμιο του Cambridge.

Πίσω στη Ρωσία ο Τσαϊκόφσκι ολοκλήρωσε την ενορχήστρωση της 6^{ης} Συμφωνίας, της οποίας η πρεμιέρα έγινε στις 28 Οκτωβρίου 1893 στην Αγία Πετρούπολη. Την επόμενη ημέρα, ο αδελφός του συνθέτη, Μόντεστ, πρότεινε για τη συμφωνία τον τίτλο *Pathetique* (Παθητική). Η συμφωνία αυτή αποτελεί το μοναδικό σημαντικό έργο του μετά τον Καρυσθραύστη, μοναδικό και ως προς την έκφραση της ψυχικής διάθεση του συνθέτη στους τελευταίους 18 μήνες της ζωής του, την οποία ο ίδιος τερμάτισε εννέα μόλις ημέρες μετά την πρεμιέρα της συμφωνίας (6 Νοεμβρίου 1893).

Μέχρι το 1978 η επίσημη εκδοχή για το θάνατο του Τσαϊκόφσκι ήταν ότι πέθανε από χολέρα, αφού ηθελημένα ήπια από νερό χωρίς προηγουμένως να το βράσει, σε μια περίοδο έξαρσης της ασθένειας. Τα τελευταία χρόνια όμως οι ερευνητές πιστεύουν πως ο Τσαϊκόφσκι αυτοδηλητηριάστηκε με αρσενικό, αφού είχε καταγγεληθεί στην Στρατιωτική Ακαδημία από έναν Ρώσο αριστοκράτη για ομοφυλοφιλικές σχέσεις μ' έναν ανιψιό του.

Ο ηθικός κώδικας της Σχολής ήταν αυστηρός και υποχρέωνε ακόμη και τους τέως μαθητές να αυτοκτονούν, για να μην αμαυρωθεί το κύρος της Σχολής.

Το έργο του

Πολλοί πιστεύουν, πως ο Καρυσθραύστης θα είχε ήδη εξαφανιστεί από τη σκηνή, αν δεν υπήρχε η θαυμάσια μουσική του Τσαϊκόφσκι. Το 1892 όμως, στην πρώτη παρουσίαση του μπαλέτου, οι κριτικοί επέκριναν περισσότερο τη μουσική παρά τη χορογραφία. Όσο για τις παραστάσεις, ο Καρυσθραύστης δόθηκε στην πρώτη του σαιζόν δεκαοκτώ φορές μόλις τρεις παραπάνω από την Ωραία Κοιμωμένη!

Στην πρώτη ενασχόληση του Τσαϊκόφσκι με το μπαλέτο, με τη Λίμνη των Κύκνων, φαίνεται ότι ο ίδιος είχε μεγάλη διάθεση να συνθέσει μουσική για χορό, αλλιώς η φτωχή απήχηση που είχε στο κοινό η Λίμνη των Κύκνων, παρά την εξαιρετική της μουσική, απέτρεψαν το συνθέτη από τη σύνθεση κάποιου άλλου μπαλέτου. Δέκα χρόνια αργότερα, ο διευθυντής του θεάτρου, Vsevolojsky, πρότεινε στον Τσαϊκόφσκι, να γράψει ένα μπαλέτο με θέμα την Ωραία Κοιμωμένη και ο συνθέτης ανταποκρίθηκε με ευχαρίστηση. Αργότερα, το 1891, ο Vsevolojsky έδωσε ξανά την παραγγελία στον Τσαϊκόφσκι, αυτή τη φορά πάνω στο θέμα της Ιστορίας ενός Καρυσθραύστη του Αλέξανδρου Δουμά (πατέρα).

Η ιστορία αυτή βασιζόταν στο διήγημα του E.T.A. Χόφμαν Ο Καρυσθραύστης και ο βασιλιάς των ποντικών. Το διήγημα πρωτοδημοσιεύτηκε το 1816 μαζί με άλλα παιδικά παραμύθια, στα οποία όμως υπήρχε μια σκοτεινή πλευρά. Η ιστορία του Χόφμαν παρουσιάζει αρκετές περιπλοκές στην εξέλιξη των γεγονότων, όσο και αναφορές σε ψυχοθολογικά υποστρώματα της παιδικής ψυχής. Αντιθέτως, η διασκευή του Δουμά είναι σαφώς πιο ήπια και γλυκιά.

Αρχικά, η υπόθεση του έργου δεν άρεσε ούτε στον Πετιπά, επιθεωρητή χορού της Αυτοκρατορικής Σχολής, ούτε στον Τσαϊκόφσκι. Όμως με την επιμονή του Vsevolojsky, ο Πετιπά πείστηκε να γράψει ένα νέο σενάριο, στο οποίο οι αρχικοί πρωταγωνιστές, η Μαρία και ο Ντροσσελμίαιρ, υποβιβάζονται σε κατώτερους ρόλους.

Στη συνέχεια ο Τσαϊκόφσκι πείστηκε να μελοποιήσει την υπόθεση, ενώ συγχρόνως είχε την ευκαιρία να συνθέσει και μια καινούρια όπερα.

Ο Πετιπά, ο οποίος λόγω ασθένειας άφησε την χορογραφία στον βοηθό του, τον Λεβ Ιβάνοφ, είχε δώσει σαφείς οδηγίες στο συνθέτη για τη μελοποίηση: «Άδεια σκηνή. Το φεγγάρι φέγγει στην τραπεζαρία μέσα από το παράθυρο. (Αυτό το υπογράμμισε διπλά, σημειώνοντας δίπλα 'OXI'.) 8 μέτρα μυστηριώδους και λεπτής μουσικής. Η Κλάρρα με τη νυχτικιά της γυρίζει γρήγορα να ξανακοιτάξει τον αγαπημένο της Καρυσθραύστη. 8 μέτρα, ακόμη περισσότερο μυστηριώδους μουσική για την είσοδό της. Κάτι την τρομάζει. 2 μέτρα. Τρέμει ... Το ρολόι χτυπά μεσάνυχτα. Παύση στη μουσική. Ένα σύντομο τρέμουλο. ...5 μέτρα για να ακουστεί το ξύσιμο των ποντικιών και 4 μέτρα για τα τσιρίγματά τους. ... Μετά τα τσιρίγματα 8 μέτρα με μουσική που επιταχύνεται και καταλήγει σε μια συγχορδία...»

Ήταν πράγματι δύσκολο για τον Τσαϊκόφσκι να εκφράσει τις δικές του μουσικές ιδέες, αλλιώς το συνολικό αποτέλεσμα δείχνει για άλλη μια φορά τη μεγάλη μαεστρία του συνθέτη. Στην πρώτη παράσταση του έργου, στις 19 Μαρτίου 1892, παίχτηκε ουσιαστικά μόνο μια Σουίτα από το συνολικό μπαλέτο, δηλαδή οκτώ ενότητες αποσπασματικά. Οι πέντε από αυτές έπρεπε να επαναληφθούν, γιατί άρεσαν πάρα πολύ στους θεατές. Αντιθέτως, οι αντιδράσεις στην παρουσίαση όλου του μπαλέτου (17 Δεκεμβρίου 1892) ήταν λιγότερο ενθουσιώδεις. Το έργο θεωρήθηκε πολύ συμφωνικό, κουραστικό και λήθος σχεδιασμένο για χορό. Ο συνθέτης πέθανε το 1893 και δεν είχε ποτέ φανταστεί την φοβερή επιτυχία που θα είχε στον 20^ο αιώνα το μπαλέτο αυτό, όπως άλλωστε και τα υπόλοιπα μπαλέτα του.

Στον Καρυσθραύστη ο Τσαϊκόφσκι ανατρέχει συχνά σε κάποιες γνωστές μελωδίες είτε πρόκειται για παραδοσιακές μελωδίες της Ρωσίας (το τραγούδι του παππού) είτε για χορούς, όπως ο Τρέπακ, είτε ξένα τραγούδια, όπως το γαλλικό νανούρισμα Bon Voyage, Cher Dumollet, στο οποίο βασίζεται ο χορός των παιδιών στη γιορτή ή το γεωργιανό νανούρισμα για τον Αραβικό χορό.

Επίσης, χρησιμοποιεί πολλή παιδικά όργανα, όπως σείστρο, τρομπέτα παιχνίδι, μίνι ταμπούρλο και άλλη, προσαρμόζοντας το ύφος της μουσικής στο παιδικό περιβάλλον. Πολλά από αυτά τα όργανα, ο συνθέτης τα ανακάλυψε στο Παρίσι, σε μια στάση του στο ταξίδι για την Αμερική. Εκεί, επίσης, γνώρισε την τσελέστα, ένα όργανο στο οποίο ακούγονται λεπτά καμπανάκια, αν και είναι πηλεκτροφόρο. Το όργανο αυτό το προσθέτει στο χορό της νεράιδας Sugar Plum, ελπίζοντας και όντως τα καταφέρνει να προκαλέσει ξεχωριστή εντύπωση.

Evelin Voigtmann

Μόσκη 15 Μαΐου 1877.

№ 20.

Здравствуй, мама, в Москву и отпавившие
 в консерваторию покурить писем тебе,
 докторам Надежда Филипповна. В том со-
 -таемии нервная возбудимость, в кото-
 -ром я теперь нахожусь, вани дружелюбия
 тебе, тебе много желаю, - по-
 -ощивовала на меня самым драгоценным
 образом.

Ε.Τ.Α.Χόφμαν (1776-1822)

Διηγηματογράφος, Συγγραφέας, Συνθέτης

Γερμανός ρομαντικός συγγραφέας. Τον χαρακτήρισαν διχασμένη προσωπικότητα, που βρήκε διέξοδο στις παράξενες ιστορίες και στο στοιχείο της μεταφυσικής. Θεωρείται πρόγονος του σουρεαλισμού και των σύγχρονων ιστοριών τρόμου.

Η ζωή του

Ο Ε.Τ.Α. Hoffmann γεννήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 1776 στο Königsberg της Γερμανίας. Ο πατέρας του ήταν δικηγόρος, αλλά ουσιαστικός πατέρας του στάθηκε ο θεός του, που τον μεγάλωσε όταν χώρισαν οι γονείς του - ο Χόφμαν ήταν μόλις τριών ετών.

Η πρώτη του αγάπη ήταν η τέχνη και από μικρός ήθελε να γίνει ζωγράφος. Ωστόσο, τον κέρδισαν η μουσική και η λογοτεχνία. Σπούδασε μουσική, σχέδιο, ζωγραφική και νομικά στο πανεπιστήμιο του Königsberg, ακολουθώντας καριέρα δικαστικού.

Το 1813 άλλαξε το τρίτο όνομά του Wilhelm σε Amadeus, προς τιμήν του μεγάλου συνθέτη Wolfgang Amadeus Mozart, τον οποίο θαύμαζε απεριόριστα. Οι πρώτες καλλιτεχνικές του ανησυχίες αφορούσαν στη μουσική και στη ζωγραφική - έχει γράψει μάλιστα μια συμφωνία, εννέα όπερες και δύο λειτουργίες. Επίσης, συνέθεσε έργα χορωδιακά και μουσικής δωματίου, καθώς και κομμάτια για πιάνο.

Εργάστηκε ως δικαστικός στην Πρωσία και αργότερα κατέλαβε διάφορες θέσεις ως συνθέτης, κριτικός και διευθυντής μουσικού θεάτρου στο Bamberg και στη Δρέσδη έως το 1814.

Καθώς ήταν άτομο με αυτοκαταστροφικές τάσεις, δεν δίστασε, στο ξεκίνημα της δικηγορικής του καριέρας, να ζωγραφίσει σε καρικατούρες ακόμη και τους συνεργάτες του. Αποτέλεσμα ήταν η αποπομπή του. Βρήκε καταφύγιο σε ένα απομακρυσμένο πολωνικό χωριό, όπου γνώρισε τη γυναίκα του - Maria Thekla Michaelina Rorer-Racinska - ή Μίχα, όπως την αποκαλούσε ο ίδιος - την οποία παντρεύτηκε το 1802.

Είχε συνειδητοποιήσει από νωρίς ότι δεν θα γίνει μεγάλος συνθέτης, γι' αυτό, στράφηκε στη λογοτεχνία. Στην αρχή δημοσίευε ανώνυμα. Οι μουσικές του κριτικές του εξασφάλισαν ένα συμβόλαιο για βιβλίο, που περιλάμβανε παραμύθια και κείμενα για τη μουσική. Είχε φτάσει πια η στιγμή της αναγνώρισης. Η μουσική του έτυχε ευρείας αποδοχής και εξέδωσε την πρώτη του συλλογή από «παράξενα» παραμύθια. Τα επόμενα χρόνια διήγε με επιτυχία μια διπλή επαγγελματική ζωή, δουλεύοντας ως δικαστικός και, παράλληλα, ως συγγραφέας.

Οι ιστορίες και τα διηγήματά του κατάφεραν να ξεπεράσουν ακόμη και την αυτοκαταστροφική φύση του δημιουργού τους.

Ο Χόφμαν διορίστηκε σε μια σημαντική δικαστική επιτροπή, υπεύθυνη για τη διερεύνηση υποθέσεων προδοσίας και «*άλλων επικίνδυνων δραστηριοτήτων*».

Ωστόσο, δεν δίστασε, για άλλη μια φορά, να σατιρίσει τους συναδέλφους του και την διαδικασία της δικαιοσύνης στο επόμενο μυθιστόρημά του. Ακολούθησε σωρεία μηνύσεων, που δεν έφτασε ως την αίθουσα των δικαστηρίων, γιατί ο Χόφμαν αρρώστησε. Η ξέφρενη ζωή του τον οδήγησε στην ασθένεια της παράληψης, από την οποία δεν συνήλθε ποτέ. Ο Χόφμαν πέθανε στη Φρανκφούρτη στις 25 Ιουνίου του 1822.

Το έργο του

Ο Χόφμαν έστρεψε το ενδιαφέρον του στη συγγραφή αρκετά αργά. Ήταν μεσήλικας, όταν ξεκίνησε να γράφει. Μάλιστα τα καλύτερα έργα του τα συνέγραψε τα τελευταία δέκα χρόνια της ζωής του. Η φαντασία του θεωρείται πρωτοποριακή, θέτοντας τις βάσεις στην ιστορία τρόμου, που αναπτύχθηκε ως λογοτεχνικό είδος αργότερα.

Παρά την διφορούμενη προσωπικότητά του, ο Χόφμαν μίλησε με τη φαντασία του στις επόμενες γενιές μέσα από τις ιστορίες του. Μόνιμα μοτίβα στα έργα του του είναι ο διχασμός της προσωπικότητας και η ανάμειξη της πραγματικότητας με τη φαντασία. Κυριαρχούν οι ψευδαισθήσεις και οι υπερφυσικές δυνάμεις.

Η δύναμη της φαντασίας του άνοιξε ένα παράθυρο στον κόσμο της λογοτεχνίας. Στην προσωπική του ζωή, όμως,

τον οδήγησε στην τρέλα και στην αυτοκαταστροφή.

Τα γραπτά του χαρακτηρίζονται από δεξιοτεχνική χρήση της αγωνίας. Οι υπερφυσικές του περιγραφές είναι τόσο ρεαλιστικές που γίνονται αμέσως πιστευτές, για να τεθούν λίγο αργότερα σε αμφισβήτηση, όταν οι ήρωες των ιστοριών τις παρουσιάσουν σαν παραισθήσεις.

Η γραφή του Χόφμαν είναι γλυκιά και συναισθηματική, προσωπική και διεισδυτική ταυτόχρονα-ένα εξαιρετικό παράδειγμα των ψυχολογικών επιδράσεων της παράδοσης του ρομαντισμού. Ο συγγραφέας φανερώνει συχνά την παρουσία του μέσα στο κείμενο, σπεύδοντας αργότερα να «*θολήσει*» τα όρια μεταξύ φαντασίας και πραγματικότητας.

Το πρώτο παραμύθι του Χόφμαν ήταν το *Ritter Gluck* (1809), το οποίο αναφερόταν στις κρίσεις τρέλας και ταυτότητας ενός μουσικού που πίστευε πως ήταν ο συνθέτης Gluck. Προκειμένου να αναδείξει τις απόψεις του για τη μουσική, ο Χόφμαν έπλησε ένα ιδιότυπο alter ego, έναν φανταστικό μουσικό, τον Johannes Kreisler.

Η μουσική του κατάρτιση αναδεικνύεται σε πολλές ιστορίες του, όπως π.χ. στο *Don Juan* (1813), όπου ο επισκέπτης ενός ξενοδοχείου δοκιμάζει μεταφυσικές εμπειρίες κατά τη διάρκεια μιας παράστασης της όπερας του Μότσαρτ *Don Giovanni* ή στο *Councillor Krespel* (1816), όπου μια νεαρή σοπράνο πεθαίνει στην προσπάθειά της να φτάσει τη φωνή της στο τέλειο ύψος.

Ο Χόφμαν αμφιταλαντεύτηκε αρκετά ανάμεσα σε δύο ρόλους, αυτόν του γραφειοκράτη και εκείνον του καλλιτέχνη. Η προσπάθειά του διαγράφεται έντονα σε πολλά έργα του, όπου επιτίθεται στην μπουρζουαζία.

Στην ιστορία *Der Goldene Topf* (1814) ο Χόφμαν αναπαριστά τη διαμάχη ανάμεσα στους διανοούμενους και στους ανθρώπους του λαού, ενώ στο έργο *Das Fraulein von Scuderi* (1819) γράφει για έναν χρυσοχόο, άνθρωπο υπεράνω πάσης υποψίας, που τις νύχτες μεταμορφώνεται σε εγκληματία.

Οι μικρές ιστορίες του Χόφμαν έχουν επανειλημμένα εκδοθεί σε συλλογές, με τον τίτλο *Φανταστικά Παραμύθια* (Phantasiestücke-1914) και *Παραμύθια της Νύχτας* (Nachtstücke-1817), τα οποία ενέπνευσαν τον Όφενμπαχ (1819-1880) στη δημιουργία της όπερας *Τα παραμύθια του Χόφμαν*.

Δυο μεγάλα μπαλέτα, η *Corrella* του Delibes και ο *Καρυοθραύστης* του Tchaikovsky στηρίζονται στα παραμύθια του Χόφμαν. Το αυθεντικό παραμύθι, στο οποίο βασίστηκε το μπαλέτο του Tchaikovsky, είναι *Ο Καρυοθραύστης και ο Βασιλιάς των Ποντικών* (1816). Αν και παραμύθι, δεν απευθυνόταν σε παιδιά, αλλά αναφερόταν σ' αυτά και στις φανταστικές τους περιπέτειες τη βραδιά των Χριστουγέννων.

Ο Χόφμαν και ο γερμανικός ρομαντισμός επηρέασαν σημαντικά το ρωσικό θέατρο. Προσαρμογές των ιστοριών του μεταφέρθηκαν στη θεατρική σκηνή σχεδόν από όλους του Ρώσους σκηνοθέτες της εποχής.

Τα παραμύθια του, τα οποία φέρνουν κοντά φαντασία και πραγματικότητα, είχαν ιδιαίτερη επίδραση και στις Η.Π.Α., επηρεάζοντας συγγραφείς, όπως οι Washington Irving, Nathaniel Hawthorne και Edgar Allan Poe.

Από τον Χόφμαν επηρεάστηκε και ο διάσημος Ελβετός ψυχίατρος Καρλ Γιουνγκ, ο οποίος διάβασε το *Εθιξίριο του Διαβόλου* το 1909. Ο Γιουνγκ βρήκε πως οι προβληματισμοί που θέτει το κείμενο του Χόφμαν βρίσκονται πολύ κοντά στην πραγματικότητα. Εκεί, μάλιστα, βασίστηκε για να διατυπώσει τη θεωρία του περί αρχετύπων.

Τον Χόφμαν επικαλέστηκε και ο Φρόντ, ο οποίος, σε μια επιστολή του γράφει χαρακτηριστικά: «*Διάβαζα διάφορα πράγματα του "τρελού" Χόφμαν. Πρόκειται για παρανοϊκό και συνάμα φανταστικό υλικό, το οποίο φέρνει στην επιφάνειά μια λαμπρή σκέψη*».

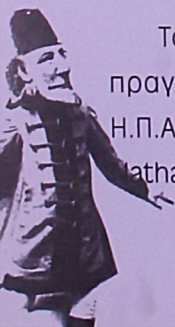
E. T. Hoffmann

ΠΗΓΕΣ:

<http://www.littlebluelight.com/hoffmannframe.html> (δικτυακός τόπος για τη λογοτεχνία, την ποίηση και τη φιλοσοφία)

<http://kirjasto.sci.fi/hoffman.htm> (δικτυακός τόπος για τη λογοτεχνία)

(Ελεύθερη απόδοση στα ελληνικά: Λίνα Μυλωνάκη)

Λίγα λόγια για το έργο

Καρουθραύστης είναι ένα έργο που απολαμβάνουν σε όλο τον κόσμο κάθε Χριστούγεννα μικροί και μεγάλοι. Μαζί με τη *Λίμνη των κύκνων* και την *Ωραία Κοιμωμένη* αποτελούν τα τρία μεγάλα μπαλέτα του Tchaikovsky. Το λιμπρέτο του έργου βασίζεται στην ιστορία του E.T.A. Hoffman *Ο Καρουθραύστης και ο Βασιλιάς των ποντικιών*, που διασκευάστηκε αργότερα από τον Αλέξανδρο Δουμά (πατέρα).

Η αυθεντική παραγωγή του *Καρουθραύστη* πραγματοποιήθηκε το 1892 από τον Marius Petipa που επιμελήθηκε τις πρώτες χορογραφίες, παραδίδοντας στην συνέχεια τα σκήπτρα στο βοηθό του Lev Ivanov, όταν η κατάσταση της υγείας του δεν του επέτρεπε πλέον να συνεχίσει.

Παρ' όλο που στην αρχή ο *Καρουθραύστης* δεν ενθουσίασε τον Tchaikovsky το ίδιο με την *Ωραία Κοιμωμένη*, τελικά το ενδιαφέρον του συνθέτη αναζωπυρώθηκε, δημιουργώντας ένα όμορφο αποτέλεσμα με πολλές αξέχαστες στιγμές.

Ο *Καρουθραύστης* έχει χορογραφηθεί περισσότερες φορές από κάθε άλλο μπαλέτο και η ιστορία του διασκευάζεται συχνά στην Αμερική και στην Ευρώπη, γνωρίζοντας ιδιαίτερη φήμη τα τελευταία σαράντα χρόνια.

Η ερμηνεία του Universal Ballet προσαρμόστηκε στην χορογραφημένη εκδοχή του 1934 από τον Vasily Vainonen, με περαιτέρω προσθήκες από τον Oleg Vinogradov.

Το Universal Ballet παρουσιάζει τον *Καρουθραύστη* κάθε χρόνο, από το 1986. Είναι συνήθως το πρώτο μπαλέτο που βλέπουν τα μικρά παιδιά, αλλά και το πρώτο μπαλέτο στο οποίο δοκιμάζουν τις δυνάμεις τους οι νεαροί χορευτές. Στην παράσταση του Universal Ballet συμμετέχουν σπουδαστές της Ακαδημίας του συγκροτήματος και της Σχολής Τεχνών Sun Hwa στους ρόλους των στρατιωτών και των παιδιών του χριστουγεννιάτικου πάρτι.

Αξιοσημείωτη είναι και η σκηνή του βαλς των ρόδων στη 2^η Πράξη, όπου 16 χορευτικά ζευγάρια, ντυμένα με εντυπωσιακά κοστούμια, χορεύουν στους όμορφους ρυθμούς του Tchaikovsky.

Καροθραύστis

Η ιστορία του Καροθραύστη

1^η Πράξη

Σκηνή 1η - Χειμώνας: Παραμονή Χριστουγέννων

Οι καλεσμένοι σπεύδουν στο χριστουγεννιάτικο πάρτι που διοργανώνει στο σπίτι του ο δικαστής Ζιήμπερχάους. Τα παιδιά φορούν τα καλὰ τους και οι γονείς τους τα ακολουθούν, κρατώντας πολλὰ δώρα.

Ο θεϊός Ντροσσελμάιερ - νονός της Κηάρα , κόρης του δικαστή Ζιήμπερχάους και πολύ αγαπητός στα παιδιά για τα μαγικά του κόλπα - βιάζεται να φτάσει στο πάρτι.

Σκηνή 2η - Στο σαλόνι των Silberhaus

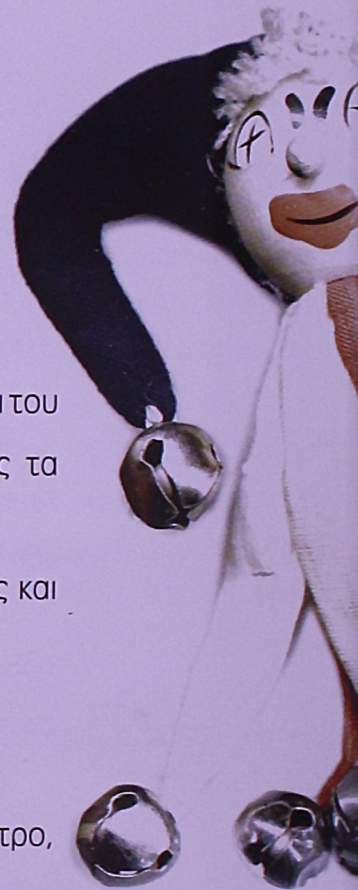
Στο κέντρο του σαλονιού δεσπόζει ένα όμορφο Χριστουγεννιάτικο δέντρο, περιτριγυρισμένο από δώρα, που οι οικοδεσπότες έχουν ετοιμάσει για όλους.

Οι καλεσμένοι χαιρετούν την κυρία και τον κύριο Ζιήμπερχάους και ανταλλάσσουν ευχές.

Ξαφνικά, οι πόρτες ανοίγουν διάπλατα και τα παιδιά ξεχύνονται στην αίθουσα. Το γλήντι και ο χορός γύρω από το χριστουγεννιάτικο δέντρο ξεκινούν.

Τα αγόρια οργανώνουν ένα παιχνίδι με στρατιώτες, ενώ τα κορίτσια χορεύουν χαριτωμένα με όμορφες κούκλες.

Ο Ντροσσελμάιερ διασκεδάζει μαζί τους και εφευρίσκει παιχνίδια και μαγικά κόλπα, μαγεύοντας μικρούς και μεγάλους. Η παράστασή του με τις μαριονέτες, που μιλά για μια όμορφη πριγκίπισσα, έναν όμορφο πρίγκιπα και έναν βασιλιά των ποντικών, αποσπά την προσοχή των καλεσμένων.

Η φαντασία του Ντροσσελμάιερ δεν έχει τέλος. Τα παιδιά ενθουσιάζονται με τις υπέροχες μηχανικές κούκλες, που χορεύουν σαν ζωντανές. Με μεγάλη ευχαρίστηση όλοι περιμένουν καινούριες εκπλήξεις και ο ακούραστος Ντροσσελμάιερ τους δείχνει ακόμη μια κούκλα, με περίεργο πρόσωπο και μεγάλα δόντια, τον Καρυσθραύστη.

Τα παιδιά δεν δείχνουν να ενδιαφέρονται για τον Καρυσθραύστη και σε κανένα δεν αρέσει αυτή η κούκλα.

Ο Ντροσσελμάιερ δίνει τότε τον Καρυσθραύστη στην Κλάρρα. Αγκαλιάζοντας τρυφερά την κούκλα που είχαν απορρίψει όλοι οι άηθοι, η Κλάρρα αρχίζει να χορεύει μαζί της. Ο σκανδαλιάρης αδερφός της Φριτς προσπαθεί πολλές φορές να διακόψει το χορό της. Τελικά, καταφέρνει να αρπάξει την κούκλα από τα χέρια της Κλάρρα και να τη σπάσει.

Ο ευγενικός Ντροσσελμάιερ διορθώνει γρήγορα τη σπασμένη κούκλα και, παρηγορώντας την προσβεβλημένη Κλάρρα, της επιστρέφει τον Καρυσθραύστη. Μαλακά αηλιά με έντονο ύφος, μαλώνει τον Φριτς για την αγενή του συμπεριφορά.

Το χριστουγεννιάτικο ρολόι χτυπάει μεσάνυχτα. Καλεσμένοι και παιδιά φεύγουν χαρούμενοι για τα σπίτια τους.

Η Κλάρρα πηγαίνει στο υπνοδωμάτιο της μαζί με το δώρο της, τον αγαπημένο της Καρυσθραύστη.

Τα φώτα του δέντρου σβήνουν και στο σαλόνι πέφτει σκοτάδι.

Σκηνή 3η Στο υπνοδωμάτιο της Κλάρρα

Στα όνειρα της Κλάρρα το δωμάτιό της φωτίζεται από ένα μυστήριο, μελαγχολικό φως. Η Κλάρρα βλέπει όλα τα πράγματα στο δωμάτιο να μεγαλώνουν και από τις ρωγμές στους τοίχους να εμφανίζονται τρομακτικά ποντίκια.

Τα ποντίκια ορμούν στο χριστουγεννιάτικο δέντρο και καταστρέφουν όλα τα γιορτινά στολίδια. Ξαφνικά, προσέχουν την Κλήρα μέσα στο δωμάτιο, η οποία κρύβεται τρομαγμένη πίσω από μια μεγάλη πολυθρόνα.

Ο ήχος μιας τρομπέτας σπάει τη σιωπή και ένα πλήθος από καλά παιχνίδια έρχονται να υπερασπιστούν την Κλήρα είναι τα μοιλυβένια στρατιωτάκια και οι συνοδοί, που οδηγούνται από τον Καρυσθραύστη, ο οποίος άφοβα ρίχνεται στη μάχη εναντίον των φοβισμένων ποντικιών.

Ο Καρυσθραύστης προκαλεί τον Βασιλιά των ποντικιών σε μονομαχία, αηλιά αποτυγχάνει και ο Βασιλιάς των ποντικιών μοιάζει να κερδίζει τις εντυπώσεις.

Την κρίσιμη στιγμή, η Κλήρα σπεύδει να βοηθήσει τον αγαπημένο της Καρυσθραύστη. Πετά τις παντόφλες της στον Βασιλιά των ποντικιών και του αποσπά την προσοχή, γλιτώνοντας τον Καρυσθραύστη από το δεινό θανατηφόρο πλήγμα. Ο Καρυσθραύστης ανασυντάσσει τις δυνάμεις του και δίνει ένα καλό χτύπημα στο Βασιλιά των Ποντικιών και τον ακινητοποιεί. Τα ποντίκια τον μεταφέρουν μακριά τρομαγμένα.

Ο Ντροσσελμάιερ εμφανίζεται στο δωμάτιο και για ακόμη μια φορά δίνει τη λύση με τις μαγικές του δυνάμεις. Μεταμορφώνει τον Καρυσθραύστη σε έναν υπέροχο πρίγκιπα και την Κλήρα σε μια όμορφη πριγκίπισσα. Χέρι-χέρι και με την βοήθεια της μαγείας που τους δόθηκε από τον Ντροσσελμάιερ, οι δυο ήρωες αναχωρούν για ένα «φανταστικό» ταξίδι.

Σκηνή 4η Χειμωνιάτικο Δάσος

Το δωμάτιο της Κλήρα έχει μεταμορφωθεί σε χειμωνιάτικο δάσος ασύγκριτης ομορφιάς. Οι νιφάδες του χιονιού πέφτουν στο έδαφος και όλος ο κόσμος μοιάζει μεγαλόπρεπα αστραφτερός.

Ο άνεμος στροβιλιίζει τις νιφάδες ανάμεσα στα δέντρα και τις κάνει να χορεύουν, προσκαλώντας την Κλήρα και τον Πρίγκιπα στο κέντρο του χορού τους.

Καθώς οι νιφάδες τελειώνουν τον χορό τους, συνοδεύουν την Κλήρα και τον Πρίγκιπα σε ένα έλικηθρο, αποχαιρετώντας τους, καθώς το ταξίδι τους συνεχίζεται σε μακρινούς τόπους.

2η Πράξη

Σκηνή 1η- Ένα φανταστικό ταξίδι

Ενώ η Κλήρα και ο Πρίγκιπας συνεχίζουν το ταξίδι τους, ο Βασιλιάς των ποντικιών, θυμωμένος ακόμη από τον τραυματισμό του στη μονομαχία με τον Καρυσθραύστη, τους ακολουθεί, στέλνοντας τις νυχτερίδες να αιχμαλωτίσουν την Κλήρα

Το ταξίδι των δύο ηρώων συνεχίζεται και η Κλήρα με τον Πρίγκιπα επιβιβάζονται σε ένα πλοίο από καρυδότσουφλο. Καθώς το πλοίο τους μεταφέρει στην θάλασσα, τα πηλάσματα του ωκεανού τους χαιρετούν. Τελικά, φτάνουν σε μια σπηλιά, όπου μαγεύονται από όμορφες πεταλούδες. Λίγο αργότερα φτάνουν στο Βασίλειο των γλυκών.

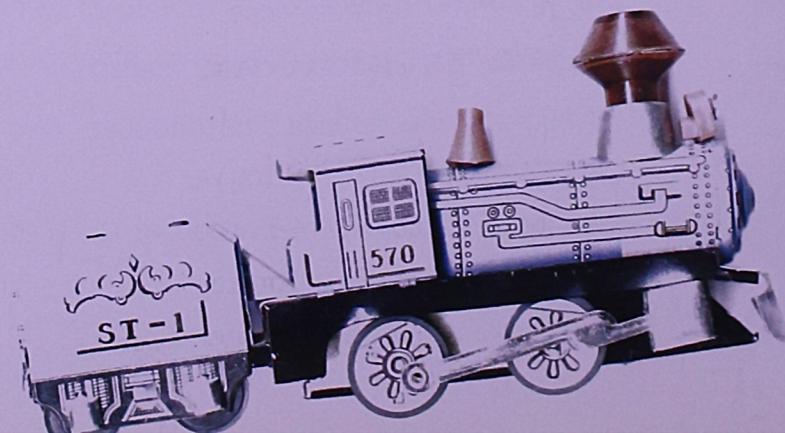
Σκηνή 2η Το Βασίλειο των γλυκών

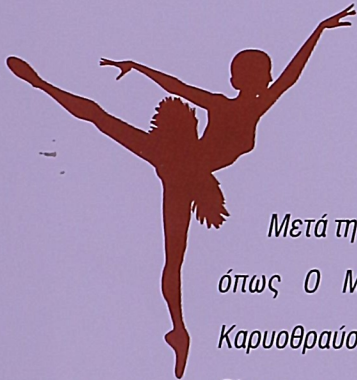
Ο Ντροσελμάιερ, με ένα ακόμη υπέροχο μαγικό τρυκ, δημιουργεί ένα παλάτι γεμάτο από τις κούκλες της Κλάρα και τα παιχνίδια του χριστουγεννιάτικου δέντρου, στα οποία δίνει ζωή. Σαηπίσματα ανακοινώνουν την άφιξη της Κλάρα και του Πρίγκιπα. Μια γιορτή των παιχνιδιών αρχίζει προς τιμήν τους. Ένα προς ένα όλα τα παιχνίδια χορεύουν για την Κλάρα: Οι Σπανιόθες, οι Μπάμπουσκες, οι κούκλες από την Αραβία και την Κίνα.

Μετά το γοητευτικό βαήθ των ρόδων, η Κλάρα και ο Πρίγκιπας αποφασίζουν να χορέψουν και η Κλάρα δίνει μια εκπληκτική παράσταση με την βοήθεια του πρίγκιπά της και των τεσσάρων συνοδών του. Ξαφνικά, όμως, στο απόγειο του κεφιού, οι διασκεδάσεις σταματούν. Το παλάτι σιγά-σιγά εξαφανίζεται και όλα καλύπτονται από σκοτάδι.

Σκηνή 3η- Το υπνοδωμάτιο της Κλάρα

Είναι οι πρώτες ώρες του πρωινού. Η μικρή Κλάρα ξυπνάει, κρατώντας τρυφερά τον αγαπημένο της Καρυσθραύστη. Ακόμη διασκεδάζει στο μαγικό της όνειρο και στο υπέροχο ταξίδι της στην χώρα των παιχνιδιών.

Παραηλλαγές σε ένα θέμα

Μετά την πρώτη παρουσίαση του Καρουθραύστis, το 1902, ακολούθησαν πολλές διασκευές, με τίτλους όπως *Ο Μαγικός Καρουθραύστis, Εναλλακτικός Καρουθραύστis, Ο Επαναστατικός, γλυκός Καρουθραύστis, Το Σκληρό Καρύδι, Τζαζ Φαντασία-Καρουθραύστis και Χειμερινό Καρναβάλι and Sugar Plums.*

Η αυθεντική χορογραφία του Ιβάνοφ δέχθηκε πολλές τροποποιήσεις από μια σειρά χορευτών και διευθυντών μπαλέτου, αρχικά στη Ρωσία και αργότερα στη Δύση.

◆ Το **1919**, ο Alexander Gorsky παρουσίασε στη Μόσχα μια ρεαλιστική εκδοχή του μπαλέτου. Η Μάσα (το όνομα της πρωταγωνίστριας Κλήρας στη ρωσική γλώσσα) μεταμορφώνεται σε Νεράίδα και χορεύει το περίφημο pas de deux της 2^{ης} πράξης με τον Πρίγκιπά της, τον Καρουθραύστis. Ο Grigoriovich, στη λογική της ίδιας εκδοχής, κράτησε τον χαρακτήρα της Μάσα ως τον μοναδικό άνθρωπο-πρωταγωνιστή του έργου, τοποθετώντας τους υπόλοιπους χαρακτήρες στη σφαίρα της φαντασίας. Έτσι, η ίδια μπαλαρίνα χόρευε τους ρόλους της Μάσα, της Βασίλισσας του Χιονιού και της Νεράιδας.

◆ Ο Fyodor Lopukhin από το Θέατρο Μαριίνσκι ανέβασε έναν διαφορετικό *Καρουθραύστis* το **1928**. Χώρισε τη δράση σε 22 επεισόδια, έδωσε στους χορευτές κείμενο (βασισμένο στην ιστορία του Hoffmann) και τους χρησιμοποίησε για την μετακίνηση πινάκων, κονστρουκτιβιστικής έμπνευσης. Στην αρχή του μεγάλου pas de deux η μπαλαρίνα και ο παρτενέρ της ξεκινούσαν κάνοντας τούμπες.

◆ Το **1934**, η παραγωγή του Vainonen με τα Κίροφ (πρώην Μαριίνσκι) επέστρεψε σε μια πιο παραδοσιακή, κλασική φόρμα, προσθέτοντας ωστόσο αρκετές ψυχολογικές αναφορές. Ήταν μια παραγωγή στην οποία βασίστηκαν και εκπαιδεύτηκαν μεγάλοι χορευτές, όπως ο Νουρέγιεφ (Nureyev) και ο Μπαρίσνικοφ (Baryshnikov).

◆ Ο **Nureyev** χρησιμοποίησε τη χορογραφία του Vainonen στη δική του εκδοχή για τον Πρίγκιπα (2^η πράξη) και ο Baryshnikov τη χορογραφία της Σκηνής του Χιονιού για τη δική του παράσταση. Ο Baryshnikov εμπλέκεται περισσότερο με την ψυχολογία του έργου και το μεγάλο pas de deux γίνεται pas de trois, στο οποίο συμμετέχει και ο Ντροσσελμίερ, που ξαναφέρει την Κλάρρα πίσω στην πραγματικότητα.

◆ Η Δύση, πριν δει μια ολοκληρωμένη, δική της παραγωγή *Καρυοθραύστη*, είχε την εμπειρία παλιότερων εκδοχών από τη Ρωσία. Τα **Ρώσικα Μπαλέτα** του Ντιαγκίλιεφ (Diaghilev) παρουσίασαν μια εκδοχή της *Λίμνης των Κύκνων* σε δύο πράξεις (1910), όπου ο Νιζίνσκι χόρεψε ένα σόλο ως *Πρίγκιπας Ζίγκφρηντ* στη μουσική της Νεράιδας. Δέκα χρόνια αργότερα, το ίδιο μπαλέτο και η ίδια μουσική χρησιμοποιήθηκαν για τη *Νεράιδα* στην *Ωραία Κοιμωμένη*. Η παραγωγή αυτή συμπεριέλαβε, επίσης, τον Αραβικό και τον Κινέζικο Χορό από την τελευταία πράξη του *Καρυοθραύστη*.

◆ Η **Anna Pavlova** πραγματοποίησε παγκόσμια περιοδεία με τις *Χιονονιφάδες*, σε χορογραφία του Ivan Clustine και μουσική που, μεταξύ άλλων, περιείχε αποσπάσματα από τη Σκηνή του Χιονιού του *Καρυοθραύστη*. Ήταν ίσως η πρώτη φορά που ένα pas de deux ακολούθησε τους ήχους αυτής της μουσικής. Ωστόσο, από εκεί και στο εξής, ενσωματώθηκε στη δράση.

◆ Στην **Αγγλία**, ο πρώτος *Καρυοθραύστης* παρουσιάστηκε από τον Sergeev για τα Vic-Wells Ballet πρόγονο των Royal Ballet το 1934. Ο Sergeev είχε εγκαταλείψει τη Ρωσία μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917 και παρουσίασε τη δική του εκδοχή του *Καρυοθραύστη*, βασισμένος στις σημειώσεις του Stepanov από προηγούμενη παραγωγή του Μπαλέτου στο Θέατρο Μαρινόσκι.

Η συνεισφορά του Sergeyeven ήταν να συμπεριλάβει στη διανομή την ηθοποιό Elsa Lanchester στον Αραβικό χορό. Είχε δει την Lanchester να παίζει την Άριελ στην *Τρικυμία* και αποφάσισε να προσηλάβει «αυτή τη δραματική κυρία».

◆ Η **Margot Fonteyn** έκανε το ντεμπούτο της σ' αυτό το ανέβασμα του *Καρυοθραύστη* στις 21 Απριλίου του 1934, χορεύοντας ως χιονονιφάδα. Το 1951 ο Sir Frederick Ashton παρουσίασε μια μονόπρακτη εκδοχή του *Καρυοθραύστη*, ακολούθώντας τις συστάσεις παλιότερων κριτικών, που έβρισκαν την πρώτη πράξη του μπαλέτου αδιάφορη. Παραμερίζοντας την ιστορία, δημιούργησε μια χορευτική φαντασμαγορία χωρίς πλοκή.

◆ Στο ανέβασμα του *Καρυοθραύστη* από τα **Ρωσικά Μπαλέτα του Μόντε Κάρλο**, που ακολούθησε τη μονόπρακτη εκδοχή, ο πρίγκιπας και η Μαίρη γίνονται ενήλικες, όταν χορεύουν το μεγάλο pas de deux στη 2^η Πράξη. Σε μια άλλη παράσταση του *Καρυοθραύστη* στο Χόλυγουντ, το ρόλο της Κλήρας χόρεψε η Maureen Reagan, κόρη του πρώην προέδρου των ΗΠΑ Ronald Reagan.

◆ Η πρώτη ολοκληρωμένη παραγωγή του *Καρυοθραύστη* στη Δύση έγινε στη **Βόρεια Αμερική** από τον William Christensen για το Μπαλέτο της Όπερας του Σαν Φρανσίσκο, το **1944**. Προηγήθηκαν εκτεταμένες συζητήσεις του Christensen με τη Danilova και τον **Balanchine** πριν από την παράσταση, καθώς ο ίδιος ο Christensen δεν είχε δει ποτέ ολόκληρο το μπαλέτο. Δέκα χρόνια αργότερα, ο Balanchine σύστησε τον *Καρυοθραύστη* στο αμερικάνικο κοινό, ανεβάζοντάς τον με το New York City Ballet. Ο Balanchine είχε χορέψει στον *Καρυοθραύστη* στη Ρωσία, στο Θέατρο Μαρινόσκι, περνώντας από πολλούς ρόλους από τον μικρό πρίγκιπα στον βασιλιά των ποντικών και τον Τρέπακ. Ο Balanchine δεν χρησιμοποίησε τη *Βασίλισσα του Χιονιού*, αλλά δημιούργησε ρόλο για μια δεύτερη μπαλαρίνα ως *Δροσσοσταλίδα*.

Άλλαξε, επίσης, τη δομή του μεγάλου pas de deux, βάζοντας τη *Νεράιδα* να χορεύει το δικό της μέρος στην αρχή της 2^{ης} Πράξης. Παρέλειψε, έτσι, το μέρος του ιππότη, αφήνοντας το adagio και την coda για αργότερα.

Το 1958 το pas de deux έγινε pas de cinq, αφού την μπαλαρίνα πλαισίωσαν τέσσερις άνδρες χορευτές από προηγούμενα divertissement. Όταν το New York City Ballet μετακόμισε στο Lincoln Center το 1964, παραγγέλθηκαν νέα σκηνικά για μεγαλύτερη σκηνή. Το pas de deux προστέθηκε εκ νέου και ο Αραβικός Χορός έγινε για γυναίκα και όχι για άνδρα χορευτή. Η χορογραφία του Balanchine είναι σήμερα ίσως η πιο διαδεδομένη χορογραφία του *Καρυοθραύστη* σε παγκόσμιο επίπεδο.

◆ Η παραγωγή του **Oswaldo Riofranca** για το **Pennsylvania Ballet** περιόρισε τον χαρακτήρα του Ντροσσελμάιερ στα όνειρα της μικρής Κλήρα. Η παρουσίαση του *Καρυοθραύστη* από τον Nureyev ανέπτυξε περισσότερο τον Ντροσσελμάιερ, μεταμορφώνοντάς τον σε Πρίγκιπα για να χορέψει με την Κλήρα στο μεγάλο pas de deux.

◆ Η εκδοχή του **Peter Darrell** για το **Μπαλέτο της Σκωτίας** χρησιμοποιεί τον Ντροσσελμάιερ ως αληθινό μάγο, του οποίου οι βοηθοί μεταμορφώνονται στη *Βασίλισσα του Χιονιού*, τη *Νεράιδα* και τον *Πρίγκιπα Καρυοθραύστη*. Η χορωδία που τραγουδά στη Σκηνή του Χιονιού αποτελείται, στη συγκεκριμένη εκδοχή, από χριστουγεννιάτικους καλαντιστές.

◆ Ρηξικέλευθη και η χορογραφία του **Roland Petit**, ενός καλλιτέχνη με ιδιαίτερες ανησυχίες. Έτσι, ο δικός του Ντροσσελμάιερ είναι ένας ταλαντούχος νέος που χορεύει κλακέτες. Οι χιονονιφάδες γίνονται παγοδρόμοι και η χορωδία παρουσιάζεται στη σκηνή, ντυμένη με στολές του Στρατού Σωτηρίας! Ο Petit πρόσθεσε, επίσης, στη μουσική του μπαλέτου ένα τρίο, το οποίο συνέθεσε ο συγγραφέας του λιμπρέτου, ο E.T.A. Hoffmann.

◆ Ο Ντροσσελμάιερ του **John Cranko** είναι, από την άλλη μεριά, ένας εκκεντρικός, γέρος θεός και η δράση δεν εξελίσσεται την Παραμονή των Χριστουγέννων, αλλά στα γενέθλια της μικρής Κλάρα. Ο John Neumeier χόρεψε στον *Καρυοθραύστη* του Cranko και επηρεάστηκε σημαντικά απ' αυτόν. Ξεκίνησε με μια συμβατική παρουσίαση του μπαλέτου, χρησιμοποιώντας το υπάρχον σκηνικό, αλλά με την πάροδο του χρόνου προχώρουσε, αφαιρώντας περισσότερα στοιχεία από την αυθεντική ιστορία. Ο Neumeier θεώρησε σημαντική την επιστροφή στις ρίζες δηλαδή στη μουσική του έργου και επιχείρησε ένα νέο, φρέσκο ξεκίνημα. Του άρρεσε η ιδέα του Cranko για την εξέλιξη της υπόθεσης σε ένα πάρτυ γενεθλίων. Είναι, λοιπόν, τα δωδέκατα γενέθλια της Μαρίας.

Η μεγαλύτερη αδερφή της, η Λουίζα, είναι μπαλαρίνα και ο Ντροσσελμάιερ είναι ο διευθυντής μπαλέτου στο τοπικό θέατρο. Ο μεγαλύτερος αδερφός της Μαρίας είναι μαθητής σε στρατιωτική σχολή και ο διοικητής του, ο μεγάλος έρωτας της Μαρίας. Ωστόσο, ο διοικητής αγαπά τη Λουίζα. Η Μαρία επιστρέφει στο σαλόνι όχι για τον *Καρυοθραύστη* της, αλλά για τα παπούτσια του χορού. Αποκοιμείται, όμως, και ονειρεύεται ότι ο Ντροσσελμάιερ την καλεί για ακρόαση. Εκεί μαθαίνει τις πραγματικές δυσκολίες του χορού και γίνεται, προς στιγμήν, παρτενέρ του διοικητή. Χορεύουν το σπάνιο για παράσταση μπαλέτου *divertissement* της *Σταχτοπούτας*, από την *Ωραία Κοιμωμένη* του Tchaikovsky. Η εκδοχή αυτή του *Καρυοθραύστη* πραγματοποιήθηκε στη Φρανκφούρτη, στις 21 Οκτωβρίου του 1971.

◆ Ο **Mark Morris**, στο δικό του *Σκληρό Καρύδι*, ανέτρεξε στη βοήθεια του καρτουνίστα Charles Burns για να διαμορφώσει ένα νέο πλαίσιο στην παραγωγή του. Η δική του 1^η Πράξη διαδραματίζεται σε ένα δωμάτιο, που παραπέμπει στο στυλ των sixties, και επικαλείται μια σειρά από παράξενους χαρακτήρες. Η υπηρέτρια και η μητέρα είναι άνδρες-τραβεστί. Οι κούκλες πιστές στο πνεύμα των '60's είναι ένα ρομπότ και η Μπάρμπι. Η σκηνή του χιονιού δημιουργεί έναν αριστοτεχνικό ανεμοστρόβιλο με χιόνι, χωρίς τη χρήση πηλαστικού χιονιού από την κορυφή της σκηνής.

Άνδρες και γυναίκες του μπαλέτου σκορπίζουν με τις χούφτες τους το χιόνι στον αέρα, ενώ χορεύουν. Η 2^η πράξη «ανοίγει» με μια περιληπτική αφήγηση της αυθεντικής ιστορίας του E.T.A. Hoffmann, που αφορά όμως στην Πριγκίπισσα *Pirlipat* και στον ανιψιό του Ντροσσελμάιερ, που μπορεί να τη σώσει από την παραμορφωμένη της όψη, σπάζοντας το *Σκληρό Καρύδι*. Ωστόσο, στην προσπάθειά του να τα καταφέρει, γίνεται πραγματικός καρυοθραύστης και μπορεί να επιστρέψει στην πραγματική του μορφή μόνο χάρη στην αγνή αγάπη της Μαρίας.

Πρόκειται για μια αρκετά σύνθετη ιστορία, που πολλοί προσπάθησαν να ενσωματώσουν στην αρχική εκδοχή της υπόθεσης. Ο Morris χρησιμοποιεί τη μουσική ακριβώς όπως γράφτηκε, με αρκετές όμως εκπλήξεις και εγγενείς αναφορές σε πιο «κλασικές» χορογραφίες του έργου.

◆ Η σύγχρονη χορογράφος **Tandy Beal**, στη δική της παραγωγή του μπαλέτου στη Santa Cruz της Καλιφόρνια, επιμένει στην παραδοσιακή πλοκή, αλλά παρεμβάλλει στα *divertissement* μια ποικιλία από μη χορευτικές φόρμες, που περιλαμβάνουν ταχυδακτυλουργικά κόλπα, πατίνια και γυμναστική. Στο Bismark της Βόρειας Ντακότα υπάρχει μια εκδοχή του *Καρυοθραύστη* που χρησιμοποιεί ογδόντα μαριονέτες σε ανθρώπινο μέγεθος. Δεν πρέπει, επίσης, να εκπλήσσει ότι όλοι οι άνδρες χορευτές των Les Ballets Trockadero de Monte Carlo πραγματοποίησαν τη δική τους, χιουμοριστική εκδοχή του *Καρυοθραύστη*.

◆ Έχετε λιγάκι μπερδευτεί με **το όνομα της ηρωίδας του παραμυθιού μας**; Η Μαρία του αυθεντικού παραμυθιού του Hoffmann γίνεται Κλάρρα, Μάσα, Μαρία και Λουίζα, που είναι η μεγαλύτερη αδερφή της Μαρίας!

Το θηριοτροφείο των ποντικιών του *Καρυοθραύστη* έχει προστεθεί από πολλούς χορογράφους. Ο Lew Christensen έβαλε να χορεύουν στη σκηνή μια καφέ αρκούδα, πρόβατα και, αργότερα, έναν δράκο. Οι ρωσικές αρκούδες του James Kudelka κάνουν πατινάζ και υπάρχει ένα υπέροχο *divertissement* όπου χορεύει ένα άηλογο! Ο Kent Stowell βάζει ένα παγώνι και μια κινέζικη τίγρη στη δική του παραγωγή.

Το **1938**, στη **Σκάλα του Μιλάνο**, η Κλήρα και ο Πρίγκιπας Καρυοθραύστis τυλίγονται στα λινικά γούνινα παλιτά τους και συνεχίζουν το ταξίδι τους με ένα έλικηθο, που το οδηγούν πολικές αρκούδες. Πολικές αρκούδες εμφανίζονται σε ρόλο συνοδών και στον *Καρυοθραύστη* του Peter Darrell. Το μεταφορικό μέσο πάντα αλληιάζει: Για τον Benois είναι ένα αυτοκινούμενο καρυδότσουφλο. Για τον Balanchine, η Κλήρα αρχικά ταξιδεύει στο κρεβάτι της (στην 1^η Πράξη) και σε ένα έλικηθο με τάρανδους (στο τέλος της 2^{ης} Πράξης), ενώ ο Ντροσσελμίαιερ αιωρείται κάτω από μια μεγάλη, μαύρη ομπρέλα. Η *Νεράιδα* κατεβαίνει σε ένα χρυσοκέντητο καλήθι, που συγκρατείται από μπαλιόνια, στην παραγωγή της Celia Franca για το Κρατικό Μπαλέτο του Καναδά.

Αν και η πραγματική ιστορία εκτυλίσσεται στη Νυρεμβέργη, στο ανέβασμα του μπαλέτου από τη Σκάλα του Μιλάνο, το 1956, η σκηνική επιλογή ήταν η Αυτοκρατορική Ρωσία και τα περίτεχνα κοσμήματα του Carl Fabergé. Ο John McFall επέλεξε, επίσης, τη Ρωσία, όπως και ο James Kudelka για το Κρατικό Μπαλέτο του Καναδά, όπου η 1^η Πράξη διαδραματίζεται έξω από έναν αχυρώνα. Αρκετές παραγωγές του μπαλέτου στις ΗΠΑ τοποθετούν τη δράση στο Νέο Κόσμο μεταξύ αυτών και ο *Καρυοθραύστis* του Cincinnati Ballet, που εκτυλίσσεται στο Cincinnati, καθώς και η παραγωγή του San Jose που μεταφέρει την υπόθεση στη Νέα Αγγλία.

Νέα ήταν, επίσης, η εκδοχή του **Donald Byrd** το 1996, με τον *Καρυοθραύστη του Χάρημ*, ο οποίος διαδραματίζεται στο σύγχρονο Χάρημ, με αρκετά βήματα πίσω στο χρόνο. Σ' αυτή την παραγωγή υπήρξε μια διασκευή της μουσικής του Tchaikovsky από τον Duke Ellington, με επιπλέον συνθέσεις από τον David Berger.

Ο **Maurice Sendak** δημιούργησε επτά σκηνικά για τον δικό του *Καρυοθραύστη* από το Pacific Northwest Ballet, συμπεριλαμβανοντας σ' αυτά και ένα σεράι. Η παραγωγή του Ben Stevenson για το Ballet International, το 1976, παρουσίασε τους Stahlbaums σαν μια πιο αθηθινή, αγροτική οικογένεια και η μητέρα Τζίντζερ έγινε χορός για τους αγγλικούς χαρακτήρες των Punch και Judy.

Καρουθραύτης

Επιλογή από τις σημαντικότερες παραστάσεις

Η πρεμιέρα

■ 17 Δεκεμβρίου 1892. Θέατρο Μαρινίνσκι, Αγία Πετρούπολη

Μπαλέτο: Αυτοκρατορικό Μπαλέτο της Ρωσίας

Χορογραφία - Lev Ivanov

Σενάριο - Petipa/Ivanov, σπριζόμενοι στη διασκευή του Αλ. Δουμά (πατρός) στο έργο του E.T.A. Hoffmann

Σκηνογραφία - M.I. Botcharov και K. Ivanov

Κοστούμια- I.A. Vsevoljisky

Χορευτές - Antonietta dell'Era και Pavel Gerdt

Η πρώτη παραγωγή εκτός Ρωσίας Μεγάλη Βρετανία

■ 30 Ιανουαρίου 1934. Θέατρο Σάντλερ Γουέιλς (*Sadler's Wells*), Λονδίνο

Μπαλέτο: The Vic-Wells Ballet

Χορογραφία - διασκευή του Nicholas Sergeyev, πάνω στην εκδοχή του Ivanov

Σκηνογραφία- Hedley Briggs

Χορευτές - Alicia Markova και Stanly Judson

Η πρώτη στις Η.Π.Α. Νέα Υόρκη (Σύντομη εκδοχή σε μια πράξη)

■ 17 Οκτωβρίου 1940. Θέατρο της 51^{ης} οδού, Νέα Υόρκη

Μπαλέτο: Ρωσικό Μπαλέτο του Μόντε Κάρλο

Χορογραφία - Η εκδοχή του Ivanov, προσαρμοσμένη από την Alexandra Fedorova

Σκηνικά και Κοστούμια - Alexandre Benois

Χορευτές - Alicia Markova και Andri Eglevsky

Η πρώτη παραγωγή στις Η.Π.Α. (με κανονική διάρκεια) Σαν Φρανσίσκο

■ 29 Δεκεμβρίου 1944. War Memorial Opera House, Σαν Φρανσίσκο

Μπαλέτο: Μπαλέτο του Σαν Φρανσίσκο

Χορογραφία- William Christensen

Σκηνικά - Antonio Sotomayer

Κοστούμια - Russell Hartley

Χορευτές - Gisella Caccialanza και William Christensen

Η παράσταση που όλοι γνωρίζουμε Η.Π.Α., Νέα Υόρκη

■ 2 Φεβρουαρίου 1954. City Center, Νέα Υόρκη

Μπαλέτο: Μπαλέτο της Νέας Υόρκης

Χορογραφία - George Balanchine

Σκηνικά - Horace Armistead

Κοστούμια - Karinska και Nicholas Magallanes

Ο Καρουθραύτης στο θέατρο Μαρινίνσκι της Αγ. Πετρούπολης - Πρεμιέρα (1892)

Σημαντικές παραγωγές του Καρυσθραύστη Χρονολόγιο

33

1910 - 1960

- 1915:** Ivan Clustine Χιονοφιλάδες, με το μπαλέτο της Anna Pavlova
- 1919:** Alexander Gorsky με τα μπαλέτα Μποησσί
- 1929:** Fyodor Lopukhov με τα μπαλέτα Κίροφ
- 1934:** Nicholas Sergueyev με το συγκρότημα Vic-Wells Ballet
- 1934:** Vassily Vainonen με τα μπαλέτα Κίροφ
- 1936:** Boris Romanov με τα μπαλέτα του Μόντε Κάρλο
- 1937:** Jean-Jacques Etchevery με την παριζιάνικη Όπερα Κομίκ
- 1938:** Margarita Froman στη Σκάλα του Μιλάνο
- 1950:** Nicholas Beriozoff με το μπαλέτο του Φεστιβάλ Λονδίνου
- 1951:** Frederick Ashton με το συγκρότημα Sadler's Wells Ballet
- 1954:** Lew Christensen με το μπαλέτο του Σαν Φρανσίσκο
- 1956:** Alfred Rodrigues στη Σκάλα του Μιλάνο
- 1957:** David Lichine με το μπαλέτο του Φεστιβάλ Λονδίνου
- 1957:** Walter Gore με το μπαλέτο του Λονδίνου

1960 - 1980

- 1964:** Celia Franca με το Εθνικό Μπαλέτο του Καναδά
- 1964:** Fernand Nault με τα μπαλέτα Les Grands Ballets του Καναδά
- 1965:** Ruth Page με το μπαλέτο της Όπερας του Σικάγο
- 1966:** John Cranko με το μπαλέτο της Στουτγκάρδης
- 1966:** Yuri Grigorovich με τα μπαλέτα Μποησσί
- 1967:** Rudolf Nureyev με το Βασιλικό Μπαλέτο της Σουηδίας
- 1969:** Nicholas Beriozoff με το μπαλέτο της Ζυρίχης
- 1971:** John Neumeier με το μπαλέτο της Φρανκφούρτης
- 1971:** Flemming Flindt με το Βασιλικό Μπαλέτο της Δανίας
- 1973:** Peter Darrell με το Σκωτικό Μπαλέτο
- 1976:** Mikhail Baryshnikov με το American Ballet Theatre
- 1976:** Ronald Hynd με το μπαλέτο του Φεστιβάλ Λονδίνου
- 1976:** Roland Petit με τα μπαλέτα της Μασσαλίας
- 1976:** Ben Stevenson με το Διεθνές Μπαλέτο
- 1976:** Peter Anastos με τα Μπαλέτα Τροκαντερό του Μόντε Κάρλο
- 1979:** Dennis Nahat με το Μπαλέτο του Κλήβελαντ

1980 - σήμερα

- 1982:** Τάντυ Μπηλ, Σάντα Κρουζ
- 1982:** Rosella Hightower/Karole Armitage με το μπαλέτο της Όπερας του Παρισιού
- 1983:** Kent Stowell, με το Μπαλέτο Pacific Northwest
- 1984:** Peter Wright με το Βασιλικό Μπαλέτο
- 1985:** Bruce Marks/Bruce Wells με το μπαλέτο της Βοστώνης
- 1986:** Peter Schaufuss με το μπαλέτο του Φεστιβάλ Λονδίνου
- 1987:** Robert Joffrey/George Verdak/ Gerald Arpino με το Joffrey Ballet
- 1991:** Mark Morris με το χορευτικό του συγκρότημα Mark Morris Dance Group
- 1992:** Graeme Murphy με το Μπαλέτο της Αυστραλίας
- 1993:** Kevin McKenzie με το American Ballet Theatre
- 1993:** Pilobolus/Moses Pendelton με το Μπαλέτο του Ρήνου
- 1995:** James Kudelka με το Εθνικό Μπαλέτο του Καναδά
- 1995:** David Nixon με το συγκρότημα BalletMet Columbus
- 1996:** Donald Byrd Ο Καρυσθραύστης του Χάρλεμ με το χορευτικό συγκρότημα The Group
- 1996:** David Bintley - The Nutcracker Sweeties με το Βασιλικό Μπαλέτο του Μπέρμινγχαμ

Κατάλογος ταινιών σε βίντεο:

- Ο Καρνοθραύστης του Μπαρίσνικοφ - American Ballet Theatre, 1977
MGM/UA M10017 (78 λεπτά)
- Ο Καρνοθραύστης του Ζωρζ Μπαϊλανσίν - New York City Ballet, 1993
WHV 13000 (93 λεπτά)
- Το σκληρό καρύδι Μια σύγχρονη εκδοχή της ιστορίας, που διαδραμίζεται στην Αμερική της δεκαετίας του '60
Mark Morris Dance Group, 1991 - Χορογραφία: Mark Morris
ELE 40175-3 (90 λεπτά)
- Ο Καρνοθραύστης - Μπαλέτα Μποϊσσί, 1978. Με τους Maximova και Vasiliev
KUL 1201 (100 λεπτά)
- Ο Καρνοθραύστης - Μπαλέτα Μποϊσσί, 1989. Με τους Irek Mukhamedov και Νατάλια Αρκίποβα
CVC 100 DG (102 λεπτά)
- Ο Καρνοθραύστης κινηματογραφική ταινία
Pacific Northwest Ballet, 1986 - χορογραφία: Kent Stowell
NHV N033103 (82 λεπτά)
- Ο Καρνοθραύστης - Βασιλικό Μπαλέτο (Μεγάλη Βρετανία)
KUL 1429 (120 λεπτά)
- Ο Καρνοθραύστης - Βασικό Μπαλέτο του Μπέρμινγχαμ, 1995 - Χορογραφία: Peter Wright
Με τους Yoshida Miyako και Irek Mukhamedov
HOMENU090 (98 λεπτά)
- Ο Καρνοθραύστης - Μπαλέτα Κίροφ
Phil 440070273-3 (95 λεπτά)
- Ο Καρνοθραύστης Φαντασία Κινούμενα σχέδια, 1979
MW 60329 (82 λεπτά)
- Ο Καρνοθραύστης Φαντασία στον πάγο
VE 3001 (85 λεπτά)
- Ο Πρίγκιπας Καρνοθραύστης Κινούμενα σχέδια, 1990
με τις φωνές των Kieffer Sutherland, Phyllis Diller and Peter O'Toole
MUL 191902V (74 λεπτά)
- ΦΑΝΤΑΣΙΑ Η διάσημη ταινία του Γουόλτ Ντίσνεϊ, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων,
έξι αποσπάσματα από τον *Καρνοθραύστη*

βιογραφικά

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η **Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης** (Κ.Ο.Θ.) ιδρύθηκε το 1959 από το Σόλωνα Μιχαηλίδη, με τον τίτλο *Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος*. Αρχικά αποτέλεσε τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, αριθμώντας πενήντα μόλις μέλη. Το 1969, χάρη στις προσπάθειες του ιδρυτή της, κρατικοποιήθηκε και πήρε τη σημερινή της ονομασία. Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική "σκυτάλη" της: πρώτος ο Σόλων Μιχαηλίδης και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης και ο Λεωνίδας Καβάκος. Σήμερα, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης αριθμεί εκατό περίπου μουσικούς και αναπληρωτής διευθυντής της είναι ο Μίκης Μιχαηλίδης.

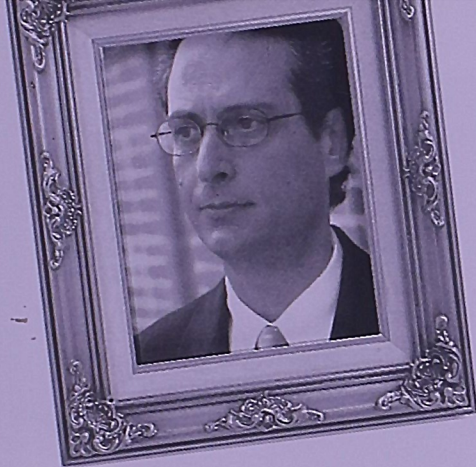
Από την αρχή της καλλιτεχνικής της διαδρομής η Κ.Ο.Θ. συμπεριέλαβε στο πρόγραμμά της ένα πλούσιο ρεπερτόριο, από το μπαρόκ ως τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 20ου αιώνα, με στόχο πάντοτε την ανάδειξη του μουσικού πολιτισμού συνολικά και πέρα από τα όρια του κλασικού. Πρωταρχικός στόχος της είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης και η προώθηση νέων ταλέντων. Πολλές ήταν, επίσης, οι πανελλήνιες και παγκόσμιες πρώτες εκτελέσεις που πραγματοποίησε.

Διάσημοι Έλληνες και ξένοι αρχιμουσικοί, καθώς και σολίστες διεθνούς ακτινοβολίας (Α. Khatchaturian, Οδ. Δημητριάδης, Μ. Rostropovich, Ν. Gutman, Μ. Maisky, Δ. Σγούρος, V. Ashkenazy, Ρ. Badura-Skoda, L. Kogan, Α. Καβάκος, V. Tretjakov, V. Spivakov κ.ά.) έχουν συμπράξει με την Κ.Ο.Θ.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποιεί ετησίως μεγάλο αριθμό συναυλιών και έχει εμφανισθεί επανειλημμένα στα σημαντικότερα φεστιβάλ τόσο της Ελλάδας (Φεστιβάλ Αθηνών-Ηρώδειο, Δημήτρια, Φεστιβάλ Φιλίππων) όσο και του εξωτερικού (Διεθνές Φεστιβάλ *Κύπρια* - Κύπρος, *International Festival Zino Francescatti* - Μασσαλία, Φεστιβάλ *Ecléctic*, Βαλένθια κ.ά.).

Έχει, επίσης, εμφανισθεί στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και συμμετείχε στη συναυλία εγκαινίων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης, όπου και πραγματοποιεί πλέον τις συναυλίες της.

Μίκης Μιχαηλίδης

Αναπλ. Διευθυντής Κ.Ο.Θ.

37

ΜΕΤΑΜΟΡΦΟΝ με συναυλίες, ηχογραφήσεις και τηλεοπτικές εμφανίσεις στην Ευρώπη (1979-81), μέλος του συγκροτήματος παλιάς μουσικής *Clemencic Consort*, με το οποίο περιόδευσε σε Ευρώπη και Αμερική (1971-1985).

Επιστρέφοντας στην Ελλάδα δίδαξε βιολί και ορχήστρα στο Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης (1981-1985) και στο Δημοτικό Ωδείο Κατερίνης (1981-1991). Υπήρξε διευθυντής των μουσικών σεμιναρίων *ΒΕΡΤΙΣΚΟΣ*, μάεστρος της Ορχήστρας Νέων Β. Ελλάδος, της Ορχήστρας *Pro Musica* Θεσσαλονίκης και μέλος του συγκροτήματος *Αυλήχορδον*.

Έδωσε ιδιαίτερο βάρος στους Έλληνες συνθέτες και στους νέους εκτελεστές. Κάθε χρόνο οι μαθητές του κατακτούν βραβεία και χρυσά μετάλλια σε πανελλήνιους και τοπικούς διαγωνισμούς. Έχει γράψει δύο βιβλία: το *Μαθαίνω Βιολί* για μικρούς βιολιστές και τα *Απλά Παιδαγωγικά* για έγχορδα. Ανέβασε πρώτος παιδική όπερα και παιδικό μιούζικαλ στην Ελλάδα (στο Βασιλικό Θέατρο), καθώς και παιδικό μουσικό θέατρο (στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος). Τόσο σαν βιολιστής όσο και σαν μάεστρος έκανε πολλές παγκόσμιες και πανελλήνιες πρώτες εκτελέσεις.

Είναι Α΄ Κορυφαίος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, ενώ διδάσκει βιολί, ορχήστρα και μουσική δωματίου στο Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης από το 1985. Επί πολλά χρόνια είναι μέλος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και από το Μάρτιο του 2001 είναι Αναπληρωτής Διευθυντής της Κ.Ο.Θ.

Γεννήθηκε στη Λευκωσία της Κύπρου το 1949. Άρχισε τις μουσικές του σπουδές στο βιολί και στα θεωρητικά στην Ελληνική Μουσική Ακαδημία της Λευκωσίας (1959-1968) και συνέχισε στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης, με δάσκαλο στο βιολί τον Κοσμά Γαλιθαία και στα ανώτερα θεωρητικά το θείο του, Σόλωνα Μιχαηλίδη. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Ανώτατη Σχολή Μουσικής της Βιέννης. Παρακολούθησε σεμινάρια παλιάς μουσικής στο Βέλγιο και στη Νίκαια κοντά στον Leonid Kogan και στον A. Loewengut, καθώς και μαθήματα διεύθυνσης συνόλου και βιολιού στο Κονσερβατόριο της Βιέννης. Είναι απόφοιτος του Royal School of Music του Λονδίνου, με δίπλωμα εκτελεστού βιολιού.

Ξεκίνησε τις πρώτες του εμφανίσεις στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο της Κύπρου σε ηλικία μόλις 12 ετών. Υπήρξε μέλος του Τρίο Λευκωσίας και της Ορχήστρας της Ραδιοφωνίας (CBC), της οποίας ήταν και σολίστ. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του στην Αυστρία ήταν μέλος της Ορχήστρας Δωματίου *Cappella Academica* (1973-78), με συναυλίες και ηχογραφήσεις σε όλη την Ευρώπη. Υπήρξε, επίσης, μέλος της Συμφωνικής Ορχήστρας του Durban στη Ν. Αφρική, μέλος της Συμφωνικής Ορχήστρας Tonkünstler της Βιέννης (1976-1981), ιδρυτής και μέλος του TRIO

Duc - Ki Kim

Διευθυντής ορχήστρας

Ο Duc-Ki Kim συγκαταλέγεται στους τακτικούς μαέστρους του Universal Ballet. Αποφοίτησε από τη Μουσική Σχολή του Πανεπιστημίου Dangug στην Κορέα και συνέχισε τις σπουδές του στη Μουσική Ακαδημία Βέρντι και στη Μουσική Ακαδημία του Μιλάνου. Σήμερα είναι από τους πιο γνωστούς διευθυντές ορχήστρας στην Κορέα. Έχει διευθύνει πολλές συμφωνικές ορχήστρες στη χώρα του (K.B.S. Symphony Orchestra, Pucheon City Orchestra, Korean Symphony, Prime Philharmonic Orchestra κ.ά.) και στο εξωτερικό (Φιλαρμονική Ορχήστρα Σοπέν της Ιαπωνίας).

Ο Duc-Ki Kim θεωρείται από τους καλύτερους μαέστρους όπερας. Το 1998 ήταν ο κεντρικός μαέστρος στις εκδηλώσεις για τα 50 χρόνια της όπερας στην Κορέα. Το 1999 διηύθυνε τη *Μαντάμ Μπατερφλάι*, ενώ το 2000, στο Φεστιβάλ Όπερας της Κορέας, διηύθυνε την *Αϊντα*.

Σήμερα είναι τακτικός μαέστρος και καθηγητής στο Εθνικό Πανεπιστήμιο της Σεούλ.

Universal Ballet

Το όνομα Universal Ballet συμβολίζει τη χάρη και την αρμονία της ασιατικής σκέψης και κουλτούρας, που συνδυάζονται με τη δύναμη και την ομορφιά του δυτικού κλασικού μπαλέτου. Πάνω σ' αυτές τις αρχές στηρίχτηκε και κέρδισε φήμη και αναγνώριση το Universal Ballet από το 1984 που ιδρύθηκε στη Σεούλ. Το 1999 το μπαλέτο γιόρτασε δεκαπέντε χρόνια γόνιμης παρουσίας στη διεθνή καλλιτεχνική σκηνή.

Γενική διευθύντρια του μπαλέτου είναι η πρίμα μπαλαρίνα Julia Moon και καλλιτεχνικός διευθυντής ο χορευτής και χορογράφος Oleg Vinogradov, ο οποίος είναι επίσης καλλιτεχνικός διευθυντής των γνωστών μπαλέτων Κίροφ τα τελευταία 22 χρόνια.

Ιδρυτικά μέλη του Universal Ballet υπήρξαν χορευτές, οι οποίοι σπούδασαν πηλά στην πρώτη καλλιτεχνική διευθύντρια του συγκροτήματός, την Adrienne Dellas, όταν εκείνη ήταν ακόμη καθηγήτρια στη Σχολή Τεχνών Sun Hwa στη Σεούλ.

Η πρώτη παρουσίαση του μπαλέτου ήταν η *Σταχτοπούτα*, με την μπαλαρίνα Julia Moon και τον κορυφαίο χορευτή του συγκροτήματος Patrick Bissel. Η παράσταση κέρδισε την εκτίμηση του κοινού της Κορέας και, σχεδόν ταυτόχρονα, το Universal Ballet ξεκίνησε περιοδεία σε όλο τον κόσμο.

Το Universal Ballet συνέχισε την ανοδική του πορεία με μεγάλα βήματα κατά τη θητεία των επόμενων καλλιτεχνικών του διευθυντών, του Daniel Levans, του Roy Tobias και του Bruce Steivel. Ο καθένας τους συνέβαλε τα μέγιστα στην καλλιτεχνική ανάπτυξη του μπαλέτου και δημιούργησε καινούργιες χορογραφίες για να εμπλουτίσει και να διευρύνει το ρεπερτόριο του συγκροτήματος.

Ταυτόχρονα, στο ρεπερτόριο του Universal Ballet προστέθηκαν και οι χορογραφίες μεγάλων και διεθνώς αναγνωρισμένων χορογράφων, όπως οι Lichine, Choo San Goh, Balanchine, Dollar, Fokine, Bournonville, Petipa κ.ά. Η μεγάλη παραγωγή της *Λίμνης των Κύκνων* του καλλιτεχνικού διευθυντή Oleg Vinogradon παρουσιάστηκε πρώτη φορά από το Universal Ballet το 1992 και αναδείχθηκε στην πιο θεαματική χορευτική παραγωγή για το 1992 (Έτος Χορού για την Κορέα). Το Universal Ballet έγινε γνωστό για τις πανάκριβες και πλούσιες παραγωγές του.

Το 1998 το συγκρότημα πραγματοποίησε την πρώτη του περιοδεία στις Η.Π.Α., όπου έτυχε θερμής υποδοχής από το κοινό και τα Μ.Μ.Ε.

Το ρεπερτόριο του Universal Ballet περιλαμβάνει παραγωγές όπως: *Η Λίμνη των Κύκνων*, *Η Ωραία Κοιμωμένη*, *Ζιζέη*, *Οι Συμφίδες*, *Κοπέλια*, *Σταχτοπούτα*, *Δον Κιχώτης*, *Η Κυρία με τις Καμέλιες*, *Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας* και *Ο Καρυσθραύστης*.

Ένα δημοφιλές κορεάτικο παραμύθι μετατράπηκε σε πρωτότυπη χορευτική παραγωγή, με τίτλο *Shim Chung - Η κόρη του τυφλού*. Αυτή η μαγευτική ιστορία αφοσίωσης, θυσίας και αγάπης, που δημιουργήθηκε από την Adrienne Dellas σε μουσική του Kevin Pickard, παρουσιάστηκε στο Φεστιβάλ Τεχνών των Ασιατικών Αγώνων στη Σεούλ το 1986 και στο Ολυμπιακό Φεστιβάλ το 1988 και έγινε η αγαπημένη ιστορία του κοινού.

Οι κορυφαίοι χορευτές του συγκροτήματος έχουν πραγματοποιήσει εμφανίσεις ως προσκεκλημένοι καλλιτέχνες στα Μπαλέτα Κίροφ στην Αγία Πετρούπολη, καθώς επίσης και σε άλλα χορευτικά σχήματα στην Αμερική, στην Ιαπωνία, στη Ρουμανία και στον Καναδά.

Στις αρχές του 1999, ένας θίασος από κορυφαίους χορευτές και σολίστες του Universal Ballet ταξίδεψε στη Γουατεμάλα για να συμμετάσχει στην εναρκτήρια εκδήλωση του Διεθνούς Φεστιβάλ Πολιτισμού του Paiz.

Ένα χρόνο αργότερα, το Universal Ballet παρουσίασε την καινούρια του παραγωγή *La Bayadere*, συνεχίζοντας μέχρι το 2000 με την *Ωραία Κοιμωμένη* στην περιοδεία του στις Βόρεια Αμερική, καθώς και για ακόμη μια φορά με την *Λίμνη των Κύκνων* στην περιοδεία του στην Ευρώπη, με τελευταίο σταθμό τη χώρα μας και, ειδικότερα, το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης.

Η περιοδεία του Universal Ballet στην Αμερική στέφθηκε με μεγάλη επιτυχία με τις παραστάσεις του στο Stage Theater του Lincoln Center στη Νέα Υόρκη.

Το Universal Ballet πρόκειται σύντομα να επεκτείνει το μοντέρνο και κλασικό ρεπερτόριό του και να δώσει περισσότερες ευκαιρίες για εμφανίσεις των ταλαντούχων χορευτών του, που προέρχονται από διάφορες χώρες, τόσο στην Κορέα όσο και σε περιοδείες ανά τον κόσμο.

Oleg Vinogradov

Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Universal Ballet

"έννας γίγαντας στον κόσμο του μπαλέτου..."

Ο Oleg Vinogradov γεννήθηκε στο Λένινγκραντ το 1937 και αποφοίτησε από την Ακαδημία Μπαλέτου Vaganova, όπου σπούδασε κοντά στον Alexander Pushkin. Συμμαθητής του Ρούντολφ Νουρέγιεφ, ο Vinogradov ξεκίνησε την καριέρα του από το θέατρο Όπερας και Μπαλέτου στο Novosibirsk, όπου το 1961 έγινε καθηγητής μπαλέτου και πραγματοποίησε την πρώτη του χορογραφία.

Το 1965 συμμετείχε για δύο χρόνια ως χορογράφος στα Μπαλέτα Μπολσόι, ενώ το 1972 διορίστηκε διευθυντής του Θεάτρου Όπερας και Μπαλέτου του Maly. Από το 1977 μέχρι και σήμερα είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του μπαλέτου Κίροφ στο ιστορικό θέατρο Μαριίνσκι.

Διατηρώντας την κλασική κληρονομιά των Μπαλέτων της Ρωσίας, ο Vinogradov, ανέπτυξε μια καινοτόμο πολιτιστική ανταλλαγή με τη Δύση. Έκανε γνωστά στο κοινό του μπαλέτου Κίροφ έργα σημαντικών δυτικών χορογράφων, όπως είναι τα: *Ρωμαίος και Ιουλιέττα*, *Σταχτοπούτα*, *Ποτέμκιν*, *Πετρούσκα κ.ά.*

Ο Vinogradov ξεκίνησε την συνεργασία του με το Universal Ballet της Κορέας το 1990, όταν έγινε καλλιτεχνικός

διευθυντής της τότε πρώτο-ιδρυθείσας Universal Ballet Academy (που αργότερα μετονομάστηκε σε Kirov Academy of Ballet, USA) στη Ουάσινγκτον.

Συνεργάστηκε με το Universal Ballet στη Σεούλ (Κορέα) σε μια σειρά εκδηλώσεων, ξεκινώντας το 1992 με τα έργα *Λίμνη των Κύκνων*, *Δον Κιχώτης* και *Ωραία Κοιμωμένη*. Το 1998 διορίστηκε καλλιτεχνικός διευθυντής στο Universal Ballet.

Ο Oleg Vinogradov έχει λάβει πολλά τιμητικά βραβεία, μεταξύ άλλων του βραβείου της Ρωσικής Ομοσπονδίας (1970), του βραβείου Πετιπά (1979) και του βραβείου Πάμπλο Πικάσσο (1987). Ονομάστηκε «καλλιτέχνης του λαού της Σοβιετικής Ένωσης» το 1983, ενώ η Γαλλική Δημοκρατία τον βράβευσε με τον τιμητικό τίτλο του ιππότη για την ξεχωριστή συμβολή του στις τέχνες και στον πολιτισμό, καθώς επίσης και για την συμμετοχή του στην προαγωγή των διεθνών σχέσεων.

Julia H. Moon

πρίμα μπαλαρίνα και γενική διευθύντρια του Universal Ballet

"...έξοχη και μοναδική στην τέχνη του χορού..."

Η Julia Moon γεννήθηκε στην Ουάσινγκτον και μετακόμισε πολύ μικρή στη Σεούλ, όπου ξεκίνησε το σχολείο. Σπούδασε μπαλέτο στη Σχολή Τεχνών Sun Hwa στη Σεούλ, στη Βασιλική Ακαδημία Μπαλέτου στο Λονδίνο και στην Ακαδημία Χορού *Πριγκίπισσα Γκρέις* στο Μονακό, κοντά στην Marika Besobrasova.

Μετά από σύντομη συνεργασία με τα μπαλέτα του Οχάιο και της Ουάσινγκτον, επέστρεψε στην Κορέα και συμμετείχε ως ιδρυτικό μέλος και πρώτη χορεύτρια στο Universal Ballet.

Ήταν η πρώτη φιλοξενούμενη Ασιάτισσα πρωταγωνίστρια στα Μπαλέτα Κίροφ, όπου πρωταγωνίστησε χορεύοντας στη *Ζιζέλ* (1989), στο *Don Kixώτη* (1992) και στη *Λίμνη των Κύκνων* (1995). Έχει αποσπάσει επαινετικές κριτικές για την καλλιτεχνική της αρτιότητα και την ερμηνεία της τόσο σε παραστάσεις της με το Universal Ballet όσο και στις διεθνείς σκηνές ως φιλοξενούμενη χορεύτρια. Οι *Τάιμς της Νέας Υόρκης* την αποκάλεσαν «*αυθεντικό αστέρι*» και η αμερικάνικη εφημερίδα *Newsday* την χαρακτήρισε «*έξοχη και μοναδική*».

Παράλληλα με την πορεία της στο Universal Ballet με την ιδιότητα της πρωταγωνίστριας (πρίμα μπαλαρίνα), η Julia H. Moon έχει τη θέση της γενικής διευθύντριας του συγκροτήματος από τον Ιούλιο του 1995.

Το 2000 αναγορεύτηκε επίτιμη διδάκτωρ στη Σχολή Χορού του Κρατικού Πανεπιστημίου Τεχνών της Μόσχας, ενώ της απονεμήθη ο τίτλος της Πρέσβειρας των Τεχνών.

UNIVERSAL BALLET

ΧΟΡΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΧΟΡΕΥΤΡΙΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥΣ ΡΟΛΟΥΣ

Jae-Won Hwang

"Ο Jae-Won Hwang χαρακτηρίζεται από δυναμισμό και λεπτή τεχνική. Όταν χορεύει, η σκηνική του παρουσία είναι εντυπωσιακή" - Οι Τάιμς της Νέας Υόρκης

Ο Jae-Won Hwang γεννήθηκε στη Σεούλ (Κορέα) και σπούδασε μπαλέτο στο πανεπιστήμιο Sejong.

Το 1989 πήρε το χρυσό μετάλλιο σε διαγωνισμό μπαλέτου της Κορεατικής Ομοσπονδίας Χορού. Ακολούθησαν ένα αργυρό μετάλλιο στο Διαγωνισμό Χορού Dong-Ah και διάκριση στο διαγωνισμού μπαλέτου της Κορεατικής Ομοσπονδίας Χορού το 1991.

Έγινε μέλος του Universal Ballet το 1993 και αναδείχθηκε σύντομα σε σολίστα (1995) και πρώτο χορευτή (1996).

Έχει χορέψει πρωταγωνιστικούς ρόλους στις παραστάσεις του Universal Ballet (*Δον Κιχώτης, Λίμνη των Κύκνων, Κοπέλια, Μπαγιαντέρα, Ζιζέλ* κ.ά.). Ήταν προσκεκλημένος χορευτής στο γκαλιά μπαλέτου που διοργανώθηκε το 2001 στη Νεβάδα (Η.Π.Α.). Το 2002 χόρεψε το ρόλο του Ρωμαίου στην παράσταση *Ρωμαίος και Ιουλιέτα*, που ανέβασε ο Oleg Vinogradov στη Σεούλ.

Hye-Kyung Lim

"Η Hye-Kyung Lim σκορπίζει τη λυγερή της χάρη επί σκηνής"

Εφημερίδα Chicago Tribune

Η Hye-Kyung Lim γεννήθηκε στη Σεούλ και σπούδασε στο τμήμα μπαλέτου του γυναικείου πανεπιστημίου Ewha.

Κέρδισε χρυσό μετάλλιο στο Διαγωνισμό Μπαλέτου Dong-Ah (1989) και σπούδασε μπαλέτο στην Αυστραλία και στις Η.Π.Α., πριν γίνει μέλος του Universal Ballet το 1995.

Έκτοτε έχει χορέψει πρωταγωνιστικούς ρόλους στη *Ζιζέλ*, στη *Λίμνη των Κύκνων*, στον *Καρυοθραύστη*, στη *Μπαγιαντέρα* και στο *Δον Κιχώτη*, καθώς και στο μπαλέτο του Vicente Nebraska *A Handel Celebration*.

Αναδείχθηκε κορυφαία μπαλαρίνα του συγκροτήματος το 1999. Την ίδια χρονιά χόρεψε ως προσκεκλημένη χορεύτρια στο γκαλά μπαλέτου της Νεβάδα (Η.Π.Α.).

Seh-Yun Kim

"Η Seh-Yun Kim είναι μια εξαιρετική χορεύτρια που αφήφά τη βαρύτητα, που τα χέρια της φαίνεται να μεταμορφώνονται σε φτερά"

The Chicago Tribune

Η Seh-Yun Kim γεννήθηκε στη Σεούλ της Κορέας. Σπούδασε μπαλέτο στην Ακαδημία Κίροφ της Ουάσινγκτον (Η.Π.Α.). Ήταν φιναλίστ στο Διεθνή Διαγωνισμό Χορού στο Παρίσι (1999), ενώ κέρδισε το πρώτο βραβείο στο Διεθνή Διαγωνισμό Μπαλέτου του Λουξεμβούργου (2001).

Έγινε μέλος του Universal Ballet το 1998 και σύντομα αναδείχθηκε σε σολίστ. Το 2000 προήχθη σε κορυφαία μπαλαρίνα. Έχει εμφανιστεί σε πρωταγωνιστικούς ρόλους στον *Καρυοθραύστη*, στην *Ωραία Κοιμωμένη*, στη *Λίμνη των Κύκνων*, στο *Δον Κιχώτη*, στη *Ζιζέλ* και στη *Μπαγιαντέρα*.

Το 2001 προσκλήθηκε για να χορέψει στο διεθνές γκαλά μπαλέτου *Αστέρια του Κόσμου* στη Βουδαπέστη. Το 2002 απέσπασε αργυρό μετάλλιο στο Διεθνή Διαγωνισμό Μπαλέτου της Πράγας.

Jae-Yong Ohm

«Ο Jae-Yong Ohm ήταν εντυπωσιακός ως Πρίγκιπας της Θάλασσας.» - *The Washington Post*

Ο Jae-Yong Ohm επιλέγη ως πολλιά υποσχόμενος νέος χορευτής το 1997. Σπούδασε μπαλέτο στην Ακαδημία Τεχνών της Σεούλ.

Κέρδισε το 7^ο βραβείο στο Διεθνή Διαγωνισμό Μπαλέτου Fukuoka (Ιαπωνία) και συνέχισε τις σπουδές του στην Ακαδημία Μπαλέτου Κίροφ στην Ουάσινγκτον (Η.Π.Α.). Εμφανίστηκε στο Universal Ballet το 1999 με τον Καρυοθραύστη. Έγινε μόνιμο μέλος του συγκροτήματος (2000) και σύντομα αναδείχθηκε σε σολίστα (2001) και σε κορυφαίο χορευτή (2002). Η ρεαλιστική ερμηνεία των ρόλων του κατέκτησε το κοινό. Χόρεψε τον Πρίγκιπα της Θάλασσας στο κορεάτικο μπαλέτο Shim Chung, τον Πρίγκιπα στον Καρυοθραύστη, τον Ζίγκφριντ στη Λίμνη των Κύκνων και τον Ποιπτή στη Χιονάτη.

Ο Jae-Yong Ohm κέρδισε το πρώτο βραβείο στο Διεθνή Διαγωνισμό Μπαλέτου του Λουξεμβούργου το 2001.

Φέτος προσκλήθηκε να χορέψει στο Παγκόσμιο Γκαλά Αστεριών στη Σεούλ της Κορέας, καθώς και στο Γκαλά Αστερία του 21^{ου} αιώνα στο Παρίσι στο Θέατρο ΣανΖ Ελυζέ.

Jong-Hoon Kim

Ο Jong-Hoon Kim σπούδασε μπαλέτο στο πανεπιστήμιο Sejong και κέρδισε το χρυσό μετάλλιο στο Διαγωνισμό της Κορεάτικης Ομοσπονδίας Χορού (1995). Στο Universal Ballet ανήκει από το 1997. Χόρεψε, επίσης, ως σολίστας με το Μπαλέτο Ohio Dayton το 1998. Επανήλθε στο Universal Ballet το 1999.

Έχει χορέψει σημαντικούς ρόλους στην *Ωραία Κοιμωμένη*, στο *Δον Κιχώτη*, στη *Ζιζέλ* και στη *Μπαγιαντέρα*. Το 2000 χόρεψε τον πρωταγωνιστικό ρόλο του Πρίγκιπα στον *Καρυοθραύστη*, σε μια παραγωγή που ανέβηκε στη Σεούλ. Ο Jong-Hoon προήχθη σε σολίστα του Universal Ballet το 2001.

Ra - Bul Seo

Ο Ra - Bul Seo γεννήθηκε στο Πουσάν της Κορέας. Σπούδασε στο πανεπιστήμιο Hanyang.

Κέρδισε το χρυσό μετάλλιο στο Διαγωνισμό της Κορεάτικης Ομοσπονδίας Χορού (1995). Έγινε μέλος του Universal Ballet το 1999. Απέσπασε το 3^ο βραβείο στο Διαγωνισμό Χορού Dong Ah το 2000. Φέτος κέρδισε το μεγάλο βραβείο στο Διαγωνισμό της Κορεάτικης Ομοσπονδίας Χορού. Είναι η πρώτη φορά που το βραβείο αυτό απονέμεται σε χορευτή μπαλέτου, καθώς οι κριτές του διαγωνισμού εκπροσωπούν όλα τα είδη χορού.

Σήμερα ο Ra - Bul ολοκληρώνει το μεταπτυχιακό του στο πανεπιστήμιο Hansung της Σεούλ, ενώ παράλληλα χορεύει με το Universal Ballet.

Έχει εμφανιστεί στη *Ζιζέλι*, στην *Ωραία Κοιμωμένη*, στην κορεάτικη όπερα *Shim Chung*, καθώς και ως Πρίγκιπας στον *Καρυοθραύστη*.

Min-Jung Lee

Η Min-Jung Lee σπούδασε στην Ακαδημία Τεχνών της Σεούλ και στο γυναικείο πανεπιστήμιο Ehwa. Συνέχισε την κατάρτισή της στον κλασικό χορό στο Κονσερβατόριο Χορού της Νέας Υόρκης, όπου σπούδασε με πλήρη υποτροφία.

Το 1999 έγινε μέλος του Universal Ballet, με το οποίο έχει χορέψει πολλαπλούς ρόλους στη *Λίμνη των Κύκνων*, στο *Don Kixώτη* και στο κορεάτικο μπαλέτο *Shim Chung*.

Αναδείχθηκε σε σολίστ το 2001, ενώ φέτος χόρεψε τον πρωταγωνιστικό ρόλο της Οντέτ στη *Λίμνη των Κύκνων*.

Hye-Min Hwang

Η Hye-Min Hwang γεννήθηκε στη Σεούλ της Κορέας. Σπούδασε μπαλέτο στη Σχολή Τεχνών Sun-Hwa και αργότερα στην Ακαδημία Μπαλέτου Κίροφ στην Ουάσινγκτον. Το 1996 ολοκλήρωσε τις σπουδές της στη Βασιλική Ακαδημία Μπαλέτου του Μονακό.

Ενώ ήταν ακόμη φοιτήτρια, ερμήνευσε τον πρωταγωνιστικό ρόλο της Κλάρα, στην παραγωγή του *Καρυοθραύστη* από το Universal Ballet (2000), ενώ έγινε μέλος του συγκροτήματος και σολίστ το 2002.

Κέρδισε χρυσό μετάλλιο στο Διαγωνισμό Χορού Dong-Ah (1999) και αργυρό μετάλλιο στο Διεθνή Διαγωνισμό Μπαλέτου Ασίας-Ωκεανίας την ίδια χρονιά. Το 2000, απέσπασε χάλκινο μετάλλιο στον 6^ο Διεθνή Διαγωνισμό Μπαλέτου, στη Νέα Υόρκη.

Τον Ιούλιο του 2002 έλαβε μέρος στο Παγκόσμιο Γκαλά Αστεριών στη Σεούλ (Κορέα), ενώ το Σεπτέμβριο του 2002 προσκλήθηκε για να χορέψει στο γκαλά *Αστέρια του 21^{ου} αιώνα* στο Παρίσι στο Θέατρο *Σανζ Ελιζέ*.

Wang Yi

Ο Wang Yi γεννήθηκε στο Τσονγκ Κουίνγκ της Κίνας. Σπούδασε στο Ινστιτούτο Χορού του Πεκίνου. Έπειτα από επτά χρόνια σπουδών, αποφοίτησε το 1999, οπότε και έγινε μέλος του Universal Ballet.

Το 1997 κέρδισε το χρυσό μετάλλιο νεαρού χορευτή στο Διαγωνισμό Tao Li Pei. Το 2001 κέρδισε το χάλκινο μετάλλιο στο Διεθνή Διαγωνισμό Μπαλέτου στο Ελσίνκι. Ήταν, επίσης, φιναλίστ στο Διεθνή Διαγωνισμό Μπαλέτου στο Παρίσι, την προηγούμενη χρονιά.

Έχει χορέψει σημαντικούς ρόλους με το Universal Ballet σε μπαλέτα όπως η *Ζιζέη*, η *Λίμνη των Κύκνων*, το κορεάτικο μπαλέτο *Shim Chung* και η *Χιονάτη*. Το 2001 χόρεψε τον πρωταγωνιστικό ρόλο του Πρίγκιπα στον *Καρυοθραύστη*. Το 2002 χόρεψε τον ρόλο του Ρωμαίου στη νέα χορογραφία του Oleg Vinogradov για την παράσταση *Ρωμαίος και Ιουλιέτα*, η οποία παρουσιάστηκε στη Σεούλ τον Ιούνιο του 2002 (Όπερα-Κέντρο Τεχνών της Σεούλ).

Jin-Eun Ahn

Η Jin-Eun Ahn σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών Sun Hwa και αποφοίτησε το 1995. Το 2000 ολοκλήρωσε τις σπουδές της στο Τμήμα Μπαλέτου του γυναικείου πανεπιστημίου Ewha στη Σεούλ (Κορέα).

Ενώ ήταν ακόμη σπουδάστρια, έλαβε μέρος στις περιοδείες του Universal Ballet στις Η.Π.Α. (1998) και στην Ευρώπη (1999). Το 2001 έγινε μέλος του συγκροτήματος και φέτος προήχθη σε σολίστα.

Το 1995 κέρδισε το χρυσό μετάλλιο στον Παγκόσμιο Διαγωνισμό του Μπαλέτου Κίροφ και το 2000 το αργυρό μετάλλιο στο Διαγωνισμό Χορού Dong-Ah στην Κορέα.

Το 2001 η Jin-Eun χόρεψε τον πρωταγωνιστικό ρόλο της Κλάρα στον *Καρυοθραύστη*. Χόρεψε, επίσης, στη *Λίμνη των Κύκνων*.

Ο επόμενος πρωταγωνιστικός της ρόλος θα είναι αυτός της Ιουλιέτας στο μπαλέτο *Ρωμαίος και Ιουλιέτα*.

ΠΡΟΤΥΠΗ ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

Η Πρότυπη Σχολή Χορού, που λειτουργεί στο πλαίσιο της Δημοτικής Επιχείρησης Μουσικής και Καλλιτεχνικής Παιδείας Καλαμαριάς, με πρόεδρο τον κ. Γιώργο Μαραντέλλο, είναι καρπός μιας πολύχρονης επιθυμίας και προσπάθειας να συμβάλει στην αναβάθμιση της τέχνης του χορού στην πόλη μας.

Μέλημα και στόχος μας είναι να υπηρετούμε με συνέπεια τις αξίες του έντεχνου χορού. Έμπειροι καθηγητές διδάσκουν στα παιδιά όχι μόνο την τεχνική του χορού αλλά παράλληλα αγωγή, ήθος και συναίσθημα, όπως αρμόζει σε κάθε τέχνη.

Με στόχο πάντα την προώθηση του χορού σε ευρύτερο επίπεδο, η Πρότυπη Σχολή Χορού της Δημοτικής Επιχείρησης Μουσικής και Καλλιτεχνικής Παιδείας Καλαμαριάς αναλαμβάνει διοργανώσεις σεμιναρίων και εκδηλώσεων.

Σε συνεργασία με το ίδρυμα *Φίλοι της Μελίνας Μερκούρη* καθιέρωσε το θεσμό *Παιδική και Νεανική Χορευτική Έκφραση* οργανώνοντας από το 1999 τον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Σχολικών Χορού και από το 2001 το Βαλκανικό Φεστιβάλ Σχολικών Χορού.

Η Πρότυπη Σχολή Χορού έχει πλουτίσει το βιογραφικό της με βραβεία και επαίνους στην Ελλάδα και το Εξωτερικό.

Βούλα Καραμπίδου

Υπεύθυνη Λειτουργίας της Σχολής Χορού

ΣΤΟΝ «ΚΑΡΥΟΘΡΑΥΣΤΗ» ΧΟΡΕΥΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Μεταξοπούλου Νικολέτα, Λαινά Εφη, Κολοκούρη Χρύσα, Λιανοπούλου Άννα, Αντωνιάδου Ελένη, Χρηστακάκου Δανάη, Πούλου Κωνσταντίνα, Χατζησταύρου Τίνα, Γραμματική Βίλλυ, Μαγουλά Αναστασία, Χατζή Θέμιδα, Γραμματική Κλαίρη, Μεχίδου Άννα, Ταυλαρίδου Γιούλη, Ρίζου Νάνσυ, Πενοπούλου Τία, Μιχάλακ Ελέν, Στεργίου Δήμητρα, Γκούντα Άννα, Κίτσου Κατερίνα, Καζάκου Μαρία, Γαβότση Δάφνη, Μιχαήλ Ιουλιέτα, Μπάρου Ηρώ, Χατζάργυρου Χριστίνα, Παπαεπαμεινώνδα Θέμιδα, Δούκα Νικολέτα, Κοτσιούδη Μαριλένα, Ξένου Φένια, Νάκου Σοφία, Τσίρου Ελεάνα, Σκορδέλη Ελενα, Αποστολίδου Νικολέτα

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ.Ο.Θ. Μίκης Μιχαηλίδης
ΜΟΝΙΜΟΣ ΑΡΧΙΜΟΥΣΙΚΟΣ Κ.Ο.Θ. Κάρολος Τρικοιλίδης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Πατσαλίδης

Αντιπρόεδρος

Άρης Μπαζμαδέλης

Μέλη

Δημήτρης Πάτρας

Γιώργος Πολίτης

Δημήτρης Χανδράκης

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ (Ε.Τ.Ο.Σ.)

Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Γιακουμής

Αντιπρόεδρος

Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου

Μέλη

Κωνσταντίνος Ζέρβας

Μαρία Τούρτα

Ιφιγένεια Παραστατίδου

οι μουσικοί της Κ.Ο.Θ.

Αν. Καλλιτεχνικός Διευθυντής □
Μίκης Μιχαηλίδης

Μόνιμος Αρχιμουσικός □
Κάρολος Τρικοβίδης

Α΄ ΒΙΩΛΙΑ

Εξάρχοντες
Δημήτρης Χανδράκης

Κορυφαίοι Α΄
Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
Θεόδωρος Πατσαλίδης

Tutti

Κρυστάλλης Αρχοντής
Εύη Δελφινόπουλου
Μαρία Δρούγου
Γιώργος Κανδυλίδης
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Ανδρέας Παπανικολάου
Γκρέτα Παπά
Μαρία Σουερεφ
Μαρία Σπανού
Ευτυχία Ταλακούδη
Γιώργος Γαρυφαλλάς
Εκτωρ Λάππας
Μαρία Μητριζάκη
Αναστασία Μισυρλή
Νίκος Τσανακάς

Β΄ ΒΙΩΛΙΑ

Κορυφαίοι Α΄
Ντάρια Κάτσιου
Ανθή Τζίμα

Κορυφαίος Β΄
Νικόλαος Αρχοντής
Αλέκτας Τζιαφέρης

Tutti

Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Isabelle Both
Μαρία Εκλεκτού
Αθανάσιος Θεοδωρίδης
Ευαγγελία Κουζώφ
Καλλιόπη Μυλαράκη
Δέσποινα Παπαστεργίου
Μίμης Τοπσιδής
Μαρία Ζαχαριάδου
Ξένη Λουκίδου
Παράσχος Τηνιακούδης

ΒΙΟΛΕΣ

Κορυφαίοι Α΄
Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά
Lutz Kühne

Κορυφαίοι Β΄
Αλεξάνδρα Βόλτση
Αντώνης Πορίχης

Tutti

Χρήστος Βλάχος
Δημήτρης Δελφινόπουλος
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Κατερίνα Μητροπούλου
Ειρήνη Παραλίκα
Φελίτσια Ποπίκα
Ρόζα Τερζιάν
Πάυλος Μεταξάς
Σπύρος Τάκας
Δημοσθένης Φωτιάδης

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Κορυφαίοι Α΄
Δημήτρης Πάτρας
Βασίλης Σαΐτης
Δημήτρι Γκουντίμοβ

Κορυφαίος Β΄
Ρένος Μπαλτάς
Απόστολος Χανδράκης

Tutti

Χρήστος Γρίμπας
Βίκτωρ Δάβαρης
Ανθή Κοντογιαννάκη
Γεώργιος Μανώλας
Δημήτρης Πολυζωΐδης
Γιάννης Στέφος
Δημήτρης Αλεξάνδρου
Ιωάννα Κανάτσου
Ζόραν Στέπιτς
Ίλινα Νάκη-Φερένσε

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

Κορυφαίοι Α΄
Γεώργιος Γράλιστας
Χαράλαμπος Χειμαριάς

Κορυφαίος Β΄
Ιωάννης Χατζής

Tutti

Λεωνίδας Κυριδής
Αναστάσιος Μαυρουδής
Ελένη Μπουλασίκη
Ειρήνη Παντελίδου
Αγάπη Παρθενάκη
Γιώργος Πολυχρονιάδης
Μιχάλης Σαπουντζής

ΦΛΑΟΥΤΑ

Κορυφαίοι Α΄
Νίκος Δημόπουλος
Πέτρος Σουσάμογλου

Κορυφαίοι Β΄

Ιωάννης Ανισέγκος
Γεώργιος Κανάτσος
Ίλιε Μακοβέι
Μάλαμα Χατζή

Tutti

Νίκος Κουκής

ΟΜΠΟΕ

Κορυφαίοι Α΄
Δημήτρης Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι Β΄

Νικόλαος Καλπαξίδης
Βλαντιμίρ Γκάνεβ
Κωνσταντίνος Χασιώτης

Tutti

Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κορυφαίοι Α΄
Χρήστος Γραονίδης
Κοσμάς Παπαδόπουλος

Κορυφαίοι Β΄
Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
Αλέξανδρος Σταυρίδης
Οβίντιου Καπλέσκου

Tutti
Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Κορυφαίοι Α΄
Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης

Κορυφαίοι Β΄
Κωνσταντίνος Βαβάλας
Μαρία Πουλιούδη

Tutti
Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

Κορυφαίοι Α΄
Εμμανουήλ Ιορδανίδης
Christian Beemelmans
Κωνσταντίν Ιστράτε

Κορυφαίοι Β΄
Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φειζό

Tutti
Νίκος Δραγομάνοβιτς

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Κορυφαίοι Α΄
Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόρης Νέτσκας

Κορυφαίοι Β΄
Γεώργιος Αβράμογλου
Νίκος Μπαχαρίδης

Tutti
Δημήτρης Κουρατζίνος
Ιωάννης Σισμανίδης

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Κορυφαίοι Α΄
Φιλήμων Στεφανίδης
Γιώργος Κόκκορας
Αθανάσιος Ντώνες

Κορυφαίοι Β΄
Φώτης Δράκος
Δημήτριος Νέτσκας
Λουκάς Παρθένης

Tutti
Βαγγέλης Μπαλτάς

ΤΟΥΜΠΑ

Κορυφαίοι Β΄
Γιώργος Τηνιακούδης
Πάυλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ

Κορυφαίοι Α΄
Δημήτριος Βίττης
Βλαντιμίρ Αφανάσιεφ

ΚΡΟΥΣΤΑ

Κορυφαίος Β΄
Κωνσταντίνος Χανής

Tutti

Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

ΠΙΑΝΟ

Μαριλένα Λιακοπούλου

ΑΡΠΑ

Κατερίνα Κίτσου

διοίκηση

■ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ.Ο.Θ. - Μίκης Μιχαηλίδης
✉ michaelides@koth.gr

■ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗΣ - Φίλιππος Χατζησίμου
☎ 2310 589160
✉ philh@koth.gr

■ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - Μαρία Νιμπή
Νίκος Κυριακού
☎ 2310 589163
✉ info@koth.gr

■ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ - Στεφανία Γιάντση
☎ 2310 589157
- Μανώλης Αδάμος
☎ 2310 589159
✉ economics@koth.gr

■ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ/
ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ - Λίνα Μυλωνάκη
☎ 2310 589156
✉ press@koth.gr
✉ library@koth.gr

■ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΙΣ - Πηνελόπη Σερδάρη
☎ 2310 589158
✉ artistic-dep@koth.gr

■ ΤΑΜΙΑΣ - Έλενα Παράσχου
☎ 2310 236990

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ:

- Λαμπελ, Τ. Μπαλέτο (μετάφραση: Ροζίτα Σώκου & Ιρέντε Μαραντέι). Αθήνα: Εκδόσεις Μαμούθ.
- Γκριγκόροβιτς, Γ. Το μπαλέτο Μπολσόι. Αθήνα: Εκδόσεις Γνώση. (εικονογράφος: Αλέξης Κωστάλας)
- Κράους, Ρ. Ιστορία του Χορού. (μετάφραση: Γ. Σιδηρόπουλος). Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Μηραουνμίλερ, Κ. Χορός, έκφραση ζωής. Αθήνα: Εκδόσεις Σάλτο.
- Ντε Μιλ, Α. Χορεύοντας (μετάφραση: Κοσμάς Πολίτης). Αθήνα: Εκδόσεις Ίκαρος.
- Ντε Πιαν, Α. Μάθημα κλασικού μπαλέτου Παιδικό, Ερασιτεχνικό. Αθήνα: Εκδόσεις Modern Times.
- Ντε Πιαν, Α. Μάθημα κλασικού μπαλέτου Επαγγελματικό. Αθήνα: Εκδόσεις Modern Times.
- Ρεύνά, Φ. Ιστορία του Μπαλέτου (μετάφραση: Ανδρέας Ρικάρκης). Αθήνα: Εκδόσεις Υποδομή.
- Συλλογικό. Πολιτισμός και Τέχνη. Επτά δοκίμια για το χορό. Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπές.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ:

- Anderson, J. *Ballet and Modern Dance: A concise history*. Princeton Book Co Pub (2nd edition).
- Balanchine, G. and F. Mason. *Balanchine's Complete Stories of the Great Ballets*. Doubleday edition. 1977.
- Balanchine, G. *101 stories of the Great Ballets* (A doubleday dolphin book). Bantam Doubleday Dell Publishing Group. 1989.
- Grigorovich, Y. et al. *The Official Bolshoi Ballet Book of the Nutcracker*. TFH Publications. 1986.
- Klein, N., Baryshnikov, M., Regan, K. *Baryshnikov's Nutcracker*. Horizon Book Promotions. 1986.
- Koegler, H. *The Concise Oxford Dictionary of Ballet*. Oxford University Press. 1983.
- Mountfield, D. *Grosse Komponisten, Peter Iljitsch Tschairowsky*. Ed. Orbis Verlag. 1992 (τίτλος πρωτοτύπου: *Great Composers: Peter Iljitsch Tschairowsky*. Ed. The Hamlyn Publishing Group Ltd. 1990)
- Newmann, B. *The Illustrated Book of Ballet Stories*. DK Publishing. 1997.
- Raeburn, M. and A. Kendall. *Heritage of Music, Vol.II: The 19th century legacy*. Oxford University Press. 1989.
- Switzer, E. *The Nutcracker: A story and a ballet*. Atheneum. 1985.

ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ (ελληνική και ξενόγλωσση):

- Ε.Τ.Α.Χόφμαν. *Ο Καρυσθραύστης*. Αθήνα: Εκδόσεις Άγκυρα.
- Ε.Τ.Α.Χόφμαν. *Ο Καρυσθραύστης*. Αθήνα: Εκδόσεις Ποταμός
- Καστλ, Κ. *Μαθαίνω τα πάντα για το μπαλέτο*. (μετάφραση: Χριστίνα Ελιάσα). Αθήνα: Εκδόσεις Modern Times.
- Μαρρά, Ε. *Κοπέλια - Καρυσθραύστης*. Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος (Σειρά: Παραμύθια που χορεύουν)
- Ο Καρυσθραύστης*. Αθήνα: Εκδόσεις Modern Times (Σειρά: Τα ωραιότερα παραμύθια του κόσμου)
- Ο Καρυσθραύστης*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδόπουλος (σειρά: Φανταστικά Παραμύθια)
- Πρίγκιπας Καρυσθραύστης*. Αθήνα: Εκδόσεις Ψυχογιός.
- Ρόμπιν, Μ. *Γνωριμία με το μπαλέτο*. Αθήνα: Εκδόσεις Ντουντουμής (Σειρά: Γνωριμία με την τέχνη)
- Hautzig, D. *The Story of the Nutcracker Ballet*. Random House (με πλούσια εικονογράφηση).
- Hayden, M. *The Nutcracker Ballet*. Andrews McMeel Publishing.
- Hoffmann, E.T.A. *The Nutcracker*. Crown Pub. (με πλούσια εικονογράφηση).

A woman in a flowing orange dress is captured in a dynamic dance pose, her arms extended and body arched. The background is a soft, ethereal blend of blue and purple hues, suggesting a stage or a dreamlike atmosphere. The lighting highlights the texture of the dress and the contours of her body.

Η Τέχνη είναι Επικοινωνία...

TOP MAGE
A D V E R T I S I N G

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 542 49. Μαυρομιχάλη 37 & Λ. Κ. Καραμανλή 167. Τηλ.: 2310 323 456. Fax: 2310 320 029.
ΑΘΗΝΑ 106 76. Πατριάρχου Ιωακείμ 62. Κολωνάκι. Τηλ.: 210 7253 796-97. Fax: 210 7216 596. www.topmage.gr

Έτσι γράφεται η μόδα!

Sprint
WEAR

Το 24ωρο ντύσιμο
που... ξεχωρίζει!

Deli Deli[®]

PREMIUM CATERING

Σ κ η ν ι κ ό γ ι α π ρ ω τ α γ ω ν ι σ τ έ ς !

Δημιουργίες ασύγκριτης γεύσης, εμπνευσμένες από την ελληνική και διεθνή κουζίνα, δοκιμάζονται πρώτα από σας και σερβίρονται μετά την έγκρισή σας.

Με την προσωπική επίβλεψη του σεφ, τα ολόφρεσκα υλικά, που επιλέγονται λίγο πριν χρησιμοποιηθούν, συνθέτουν το μενού, που θα υποχρεώσει τους καλεσμένους σας.